

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 2014 ਦੇ ਝਲਕਾਰੇ ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 10 ਅਤੇ 11 ਤੇ

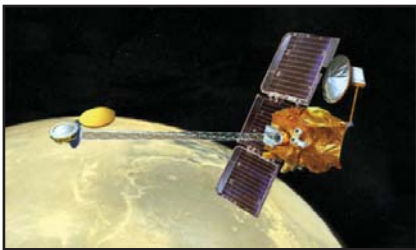
ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ 1921-22 ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਡਾ: ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਦਕਰ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਡਾ: ਅੰਬੇਦਕਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ/ ਘਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਡਾ: ਬੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ 1920-21 ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕਿੰਗ ਹੈਨਰੀ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸਥਿਤ 2050 ਵਰਗ ਫੁੱਟ 'ਚ ਉਸਾਰੀ ਗਈ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 31 ਲੱਖ ਪੌਂਡ (ਲਗਭਗ 40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਯੂ. ਕੇ. ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਅੰਬੇਦਕਰਾਇਟਸ ਐਂਡ ਬੁੱਧਿਸ਼ਟ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਘਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। 1985 ਈ: ਤੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਐਫ ਏ ਬੀ ਓ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿਸ ਸੰਤੋਸ਼ ਦਾਸ ਨੇ ਯੂ. ਕੇ. ਤੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਘਰ ਦੇ ਸੇਲ ਤੇ ਲੱਗਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਲ ਸਰੋਤ ਸਾਂਝ ਸੰਭਾਲ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਆਗੂ ਨਿਤਿਨ ਰਾਉਤ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ 612+ ਦੀ ਇਸ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਰਾਓ ਮੋਘੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਐਫ ਏ ਬੀ ਓ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਵਲੋਂ ਹੋਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਗਠਨ ਵਲੋਂ ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਵਿਚ ਵੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਬੁੱਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੋਲੰਬੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿਖੇ ਵੀ ਬੁੱਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਿਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੇ ਵੱਡੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ (ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 8 ਤੇ)

ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਿਰਜਿਆ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ

ਬੰਗਲੌਰ- ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੁਲਾੜ ਵਾਹਨ (ਮਾਰਜ ਅਰਬਿਟਰ ਮਿਸ਼ਨ) ਮੰਗਲਯਾਨ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਹੀ ਲਾਲ ਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ

ਮੰਗਲ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਨਾਂ ਮੌਮ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਮੌਮ ਸਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।" ਇੱਥੇ ਇਸਰੋ ਦੇ ਕਮਾਂਡ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਜੈਕਟ ਪਹਿਨ ਕੇ ਆਏ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ 450 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਫਲ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਲਗਪਗ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸਫਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਗਲਯਾਨ ਲਾਲ ਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। 1350 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰਾ ਇਹ ਪੁਲਾੜ ਵਾਹਨ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਟਿਕਾਣੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜਿਆ ਤਾਂ ਵਿਗਿਆਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਫਲ ਪਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦਾ 666 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮਾ ਸਫਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 5

ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਚ ਜਿੱਤਣ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਵੀ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਮੁਕੰਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ। ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਰੋ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦਾ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਨਾਸਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਮੰਗਲਯਾਨ ਦੇ ਮੰਗਲ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ 'ਤੇ ਪੈਣ ਮਗਰੋਂ ਨਾਸਾ ਦੇ 2012 ਦੇ

ਕੁਲੀਨ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ 7.17 ਵਜੇ ਤੋਂ 24 ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਸੰਸਥਾ 'ਇਸਰੋ' ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨ 440 ਨਿਊਟਨ ਲਿਕੁਇਡ ਐਪੋਜੀ ਮੋਟਰ (ਐਲਏਐਮ) ਅਤੇ ਐੱਠ ਛੋਟੇ ਬੁਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਾਗ ਕੇ ਮੰਗਲਯਾਨ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਮੱਧਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਤੱਕਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਇਕ ਟਵੀਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, "ਅੱਜ ਮੌਮ (ਐਮ.ਓਐਮ)

ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੰਗਲਯਾਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਹੀ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਪੁੱਜਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਰਪੀ, ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਟੋਰੀ ਵਾਹਨ ਮੰਗਲ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਜਾਂ ਸਤਹ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਕਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਸੀ। 2011 ਵਿੱਚ ਮੰਗਲ ਲਈ ਚੀਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਿਸ਼ਨ ਯਿੰਗਹੋ-1 ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 1998 ਵਿੱਚ ਜਪਾਨੀ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗਵਾਚ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਿਸ਼ਨ ਕਿਊਰਿਓਸਿਟੀ ਨੇ ਇਸਰੋ ਦੇ ਇਸ ਮਾਰਜ ਅਰਬਿਟਰ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਨਾਸਾ ਦੇ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਟਵਿੱਟਰ ਹੈਂਡਲ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, "ਨਮਸਤੇ ਮਾਰਜ ਅਰਬਿਟਰ! ਇਸਰੋ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਵਾਦ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਤਰ ਗ੍ਰਹਿ ਮਿਸ਼ਨ ਮੰਗਲ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ 'ਤੇ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ।" ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਖਰਚਾ ਆਇਆ ਹੈ।

ਮਰਸਿਡ ਵਿਖੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆ ਭੇਟ

PRE Prime Real Estate Services
Kulwinder Singh Realtor
Liquor store for sale in Manteca Area.
For more info Call: 510- 676-8041
* Private Lender * Hard Money Loan
* Short Sale Specialist * Buy or Sell Real Estate
DRE # 01763465 Email: Kelvindjhamat@yahoo.com
679 N. Palora Ave. #C Yuba City, CA 95991

MAJESTIC HOMES
Office (925) 779-1234
Direct (925) 366-3618
Fax (905) 219-3918
DRE Licence- 00871752
RAMESH SUMAN
Broker Realtor
RCS-D TM
www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

SAROAY INVESTMENT REALTY
Ram Saroay
Broker
ramsaroay@hotmail.com
39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
Office: (510) 742-8120, Fax: (510) 742-8121

Amrik Chand (CPA)
Phone : 510-490-8200
Fax : 510-490-8202
Email : achand@pacbell.net
Income Tax Preparation
(Individual, Corporation & LLC)
Payroll Services & Bookkeeping Services
* We are in this business since 1989.
Your satisfaction is our goal.
* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.
959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ

ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ (ਦਿਲਵਿੰਦਰ ਰੌਲੂ)- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਵਿਖੇ ਹਰ ਐਤਵਾਰ (ਹਫਤਾਵਾਰੀ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸੰਗਤਾਂ ਆਪਣੇ ਅਨੇਕਾਂ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸਦਕਾ ਜੁੜੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੀ ਨੇਕ ਕਮਾਈ 'ਚੋਂ ਵਿੱਤ

ਅਨੁਸਾਰ ਧਨ ਨਾਲ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ 'ਚ 14 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਅੱਸੂ ਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਮੌਕੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਵਜੋਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਸਟਰ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 21 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਜਾਏ ਗਏ ਕੀਰਤਨ

ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਲਗਾਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਿਨ ਵਾਲਗ੍ਰੀਨ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਫਰੀ ਫਲੂ ਸਾਟ ਕੈਂਪ ਲਗਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਵਾਲਗ੍ਰੀਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਅੱਜ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ: ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਿਰੋਪਾਓ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ ਸਵਪਨੀਲ, ਅਨੂ ਗੋਇਲ, ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਅਸ਼ਿਵ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਵੀ ਸਿਰੋਪਾਓ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਭਾਟੀਆ ਜੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਸ੍ਰੀ ਦਿਲਵਿੰਦਰ ਰੌਲੂ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਰੌਲੂ ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਸੂਦ ਤੇ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੋਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਜੀ।

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਟਰੇਸੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋਈ

ਟਰੇਸੀ (ਬਿਊਰੋ)- ਬੀਤੀ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਟਰੇਸੀ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਇੰਡੀਅਨ ਕੁਜ਼ੀਨ ਦੇ ਬੈਂਕਇਟ ਹਾਲ ਵਿਚ ਇਸਾਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਮਿਰੈਕਲ ਐਂਡ ਹੀਲਿੰਗ ਕਰਸਡ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਹਿਮਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਦੁਖੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚਰਚਾਂ ਦੇ ਪਾਦਰੀ, ਪਾਸਵਾਨ ਆਏ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਪਾਸਟਰ ਬਲਵੀਰ ਸੁੱਭਕਰਮ ਜੋ ਕਿ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਯੀਸੂ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ

ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕਾਫੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁਕਤੀਦਾਨ ਮੰਨਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਪਾਂਸਰ, ਰਜ਼ਾਕ ਸੋਹਨ ਅਤੇ ਭੈਣ ਮੋਨਿਕਾ ਜੋਹਨ ਸਨ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਗਾਇਕ ਚੰਦਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਸੀਹੀ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ

ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਆਏ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਚਰਚਾਂ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਗਾਏ। ਅਮਰਜੀਤ ਲਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਗੀਤ ਗਾਏ ਗਏ। ਬੀਨਾ ਸਾਗਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀਡੀਓ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁਨੀਤ ਰੰਧਾਵਾ ਵੱਲੋਂ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਵਿਖੇ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਰਿਚਿਲਿਡਾ, ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰਿਚਿਲਿਡਾ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਏ ਗਏ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਮੱਲ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣ ਹਨ, ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਜਥਾ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਅਤੇ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਕੰਗਰੋੜ ਦਾ ਚਾਡੀ ਜਥਾ, ਭਾਈ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਥਾ ਸਿਆਟਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਿਨ ਅਸੈਂਬਲੀ ਮੈਨ ਡਾ. ਰਿਚਰਡ ਪੈਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਡਾ. ਰਿਚਰਡ ਪੈਨ ਦਾ ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੰਗਾ ਅਤੇ ਹੰਸ ਰਾਜ ਕਾਜਲਾ ਨੇ ਰਿਚਰਡ ਪੈਨ ਦਾ

ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਿਚਰਡ ਪੈਨ ਨੂੰ 501 ਡਾਲਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਿਆ। ਰਾਜ ਸੂਦ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਸ੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਮੱਲ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਈਕ

ਹੋਰੀ ਅਤੇ ਰਿਚਰਡ ਪੈਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਰੋਪਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ 23ਵਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਸਵੰਤ ਜੱਸੀ ਸ਼ੀਮਾਰ (916-243-6010) ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

ਮਰਸਿਡ ਵਿਖੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਜਲੀਆ ਭੇਟ

ਮਰਸਿਡ (ਕੁਲਵੀਰ ਹੋਅਰ) - ਇੱਥੋਂ ਅਮੈਰੀਕਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਫੋਰਮ ਮਰਸਿਡ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ, ਲਾਲਾ ਹਰਦਿਆਲ, ਬਾਬਾ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਜਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਉਘੇ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ: ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਂਬ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸ਼ਮਾ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਪਰੰਤ ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨਾਹਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਸਟਰ ਲਫ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਰਠੌੜ ਵਲੋਂ ਸਭ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ। ਰਾਜ ਬਰਾੜ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਗੀਤ ਗਾਏ। ਦਿਲਦਾਰ ਗਰੁੱਪ ਕਾਂਤਾ ਸਹੋਤਾ ਅਤੇ ਰਾਣੀ ਗਿੱਲ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾ ਕਿ ਮਹੌਲ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ੀਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੁਲਾਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਪੀਕਰ ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ, ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਯੂ ਸੀ ਡੇਵਿਸ ਤੋਂ ਅਮਨਜੋਤ ਕੌਰ ਅਤੇ, ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਖਣ, ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਇਲ ਮਕਸੂਦਪੁਰ, ਕਰਨਲ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਉਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਇੱਥੋਂ ਅਮਰੀਕਨ ਹੇਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਮੋਡੀ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੇਲੇ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਆਚਲ ਹੋਅਰ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਸੀ ਆਦਿ ਨੇ ਜੋਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਤਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਦਾਦ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੈਸ਼ਲ ਗੈਸਟ, ਕਾਉਂਟੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਜੋਨ ਪੇਡਰੋਜ਼ਾ, ਮ੍ਰਿਸਿਡ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਜੋਸ਼ ਪੇਡਰੋਜ਼ਾ, ਮਰਸਿਡ ਸਿਟੀ ਮੇਅਰ ਸਤਨ ਬਰਸਟੋਨ, ਸ਼ੇਰਫ ਚੀਫ ਸਿਟੀ ਮਰਸਿਡ ਕਾਵਾਲੇਰ ਬੋਮਸ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜੀ. ਐੱਚ. ਜੀ. ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਡਾਂਸ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਭੰਗੜਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਭ ਦੇ ਪੈਰ ਸਰਕਨ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਟੀਮ ਸ. ਪ੍ਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰੇਡੀਓ 'ਵਤਨੋ ਦੂਰ' ਦੀ ਟੀਮ ਰੋਣਕ ਤ੍ਰਿੱਝਣਾਂ ਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਮਰਨ ਹੋਅਰ ਅਤੇ ਲਵਲੀਨ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਟੀਮ ਦੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਗਿੱਧੇ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਹਿਲਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਭੰਗੜੇ ਅਤੇ ਗਿੱਧੇ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਾਈਮ ਦੇ ਕੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਰਸਿਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੇਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦਰਸ਼ਕ ਹੁੰਮ ਹੁਮਾ ਕਿ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਇੱਥੋਂ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੇਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਗੁਰਦੀਪ

ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਾਲੀ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਅ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਆਗੂ ਸ. ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਖਣ, ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬੋਇਲ ਮਕਸੂਦਪੁਰ, ਪਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਠੌੜ, ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸਿੰਘ ਬਣਿੰਗ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਡਾ. ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ, ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ, ਬਿਅੰਤਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਸਤਪਾਲ ਖੈਰਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਜਾਡਲਾ, ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਗਿੱਲ, ਅਕਾਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਾਡਲਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਂਟੀ ਜਾਡਲਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਦੀ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਬੀਬੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਕੈਂਬ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ, ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਕੈਂਬ, ਮਾਸਟਰ ਲਫ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਰਠੌੜ ਮਹਿੰਗਾ ਸਿੰਘ, ਮੱਖਣ

ਕੈਂਬ, ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਾਡਲਾ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਾਡਲਾ, ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੋਰੀਮਾਜਰਾ, ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਕਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਮੇਲੇ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਸਾਓਂਡ (ਡੀ ਜੇ) ਦੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਭਰਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚਾਹ, ਪਾਣੀ, ਪਕੌੜੇ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ (ਇੰਡੀਆ ਰੇਸਟੋਰੈਂਟ) ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਸੁਸ਼ੈਇਟੀ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

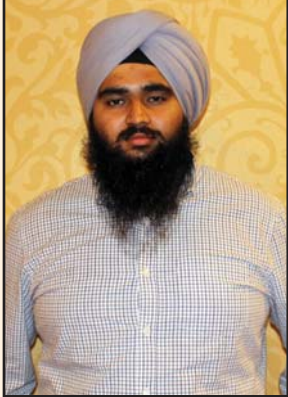
AAAA AUTO AND BODY WORKS

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਖੂਬੀ ਹੈ।

Prop: Jasbir Singh Takhar
510-755-2132

**We Do Complete
Engine Transmis-
sion, Body and Paint
Work We Sell Used
Cars at a Good Price**

**Harmandeep
Singh**

**Free Estimates
Free Towing**

510- 733- 2222
1421 Industrial PKWY West#F Hayward, CA 94544

TANDOOR Indian Restaurant

27167 Mission Blvd. Hayward, CA 95544

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ, ਬਰਥ-ਡੇ ਪਾਰਟੀ, ਐਨਵਰਸਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੈਟਰਿੰਗ ਲਈ ਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

**WE ARE
SPECIALIST IN
CATERING & SPECIAL
ITEMS ARE
AVAILABLE
HERE :**

FISH PAKORE,
CHILLI CHICKEN,
GOAT KARI,
SHAHI PANEER,
BUTTER CHICKEN,
SWEETS,
SNACKS
AND MORE
SPECIAL ITEMS.

ਕੈਟਰਿੰਗ ਦੇ ਮਾਹਿਰ, ਹਫਤੇ ਦੇ 7 ਦਿਨ ਉਪਲਬੱਧ
ਮੱਛੀ ਦੇ ਪਕੌੜਿਆਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ

BUFFET LUNCH 11:00 AM To 3:00 PM

Contact Us:

We are open
seven days
11 AM to 10 PM

**Ph. 510-885-1212
Fax. 510-885-1532**

NOW OPEN

THE TAJ

FINE INDIAN CUISINE, BAR & CATERING
1400 Whyler Rd. Yuba City, CA 95993

\$5.99 BUFFET
EVERYDAY

11:00 AM to 3:00 PM

530-821-0121

LUNCH TIME BUFFET,
DINE-IN, CARRY OUT
CATERING SPECIALIST
SWEETS & MORE....

**Party Hall
Available**

ACROSS THE
PARKING LOT
FROM CINEMARK

Catering Specialist

Dine-In & Carry Out

* WITH A PURCHASE OF A SOFT DRINK,
coupon valid until 08/31/2014.
One coupon per person.
Must Bring in the coupon.

ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਬੇਲੋੜਾ ਧਨ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 1 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 11 ਲੱਖ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲ 3 ਹਜ਼ਾਰ 250 ਟਨ ਸੋਨਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ 30,000 ਟਨ ਸੋਨਾ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੋਲ ਵੀ ਇੰਨਾ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਤੇ 15 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਕੇਰਲ ਸਥਿਤ ਪਦਮਨਾਭਨ ਮੰਦਰ ਵਿਚ 25 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਪਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਇਕੱਲਾ ਇਕ ਮੰਦਰ ਚੁਕਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ਼ਿਰਡੀ, ਤਿਰੂਪਤੀ ਬਾਲਾਜੀ, ਸਿਦੀਵਿਨਾਇਕ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਬਜਟ ਵਾਲੇ

ਮੰਦਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਅਰਬਾਂ ਖਰਬਾਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਰਡੀ ਦੇ ਸਾਈ ਬਾਬਾ ਮੰਦਰ ਵਿਚ 5 ਸਾਲ ਵਿਚ ਭੇਚ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ, ਹੀਰੋ, ਸੋਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਪੂਰੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੈਲਕੂਲੇਟਰ ਵੀ ਕੁਝ ਦੇਰ ਦੇ ਲਈ ਚਕਰਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦੇ 41.6 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਹਾਲੇ ਵੀ ਗਰੀਬੀ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਆਮਦਨ 20 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਕੌਸਲ ਆਫ ਅਪਲਾਈਡ ਇਕਨਾਮਿਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦੇ 11 ਕਰੋੜ 50 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਆਮਦਨ ਸਾਡੇ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਬੇਲੋੜਾ ਧਨ

ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਪਏ ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਏ ਹਨ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਬੇਪਨਾਹ ਧਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਵਿਸ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਰੀਬ 2.8 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਧਨ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਲਾ ਧਨ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਕਾਲੇ ਧਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਿਸ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਾਲਾ ਧਨ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਆਓ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਪਏ ਬੇਲੋੜੇ ਧਨ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ, ਸੋਚੋ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਫੈਸਲਾ ਲਓ।

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹਨ ਪਰ ਬਿੱਲੀ ਦੇ ਗਲ ਘੰਟੀ ਕੌਣ ਬੰਨੇ? ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਹੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦੇ।

ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਜਿੱਥੇ ਚਾਰਪਾਈ ਤੇ ਬੈਠੇ ਦਲਿਤ ਤਾਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਲੱਤ

ਝਾਂਸੀ- ਝਾਂਸੀ ਦੇ ਖੇਰਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦਲਿਤ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 68 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਉਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਦਲਿਤਾਂ ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਪਾਈ ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਸਖਤ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੇ ਲਾਠੀ-ਡੰਡਿਆਂ

ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਤੇ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਦਲਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਿਰ ਅਤੇ ਮੁੱਛਾਂ ਮੁੰਡ ਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੈਂਡਪੰਪਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ

ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਉਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਪਲਾਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ।

ਇਹ ਉਹੀ ਪਿੰਡ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਦਲਿਤ ਲੜਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦਰਿੰਦਗੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਸੀ। ਇਕ ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਉਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਬਦਮਾਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ। ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਪਿਸ਼ਾਬ ਪਿਆਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਲ ਚਟਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਮੁੰਡਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਧੀ ਮੁੱਛ ਵੀ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟ ਵਿਚ ਕੱਪੜਾ ਬੰਨ ਕੇ ਪੈਟਰੋਲ ਲਗਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਛੁਡਾਇਆ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਾਰਨ ਲੜਕੇ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਕਈ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਐਸ ਸੀ/ਐਸ ਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਪੀ. ਐਲ ਪੂਨੀਆ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਸ ਸੀ/ ਐਸ ਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਝਾਂਸੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ।

ਖਬਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਪੱਤਰਕਾਰ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਖੇਰਾ ਪਿੰਡ ਝਾਂਸੀ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 45 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੁੱਲ 300 ਦਲਿਤ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪੱਕੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਅਤੇ ਖਪਰੈਲ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਨ। ਬਾਵਜੂਦ ਇਸਦੇ ਇਹ ਤਿੰਨ ਪਰਿਵਾਰ 300 ਦਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਭਾਰੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਚਾਰਪਾਈ ਤੇ ਬੈਠਣ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕੁੱਟਮਾਰ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਉਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਾਰਪਾਈ ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਸਖਤ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ। ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦਲਿਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਾਰਪਾਈ ਤੇ ਜਾਂ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਠੀ-ਡੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਲੁੱਤ ਤੋੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਵੇਗਾ 137 ਕਰੋੜ ਦਾ ਹਰਜ਼ਾਨਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ— ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਦੀ ਬੇਟੀ ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਆਖਰਕਾਰ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲਈ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ 2.25 ਲੱਖ ਡਾਲਰ (ਕਰੀਬ 1.37 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਹਰਜ਼ਾਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਅਸਲੀਲਾਈ-ਮੇਲ ਭੇਜਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ

ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਨੂੰ 2011 ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਨੇ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 15 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਠੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਸ ਨੂੰ 2.25 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦੇਵੇਗਾ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਯੂ. ਐੱਸ. ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਜੌਨ ਕੋਇਲਟ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਇਸ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ 'ਚ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪੱਖ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

'ਕਥਾਵਾਂ ਬਿਸਤ ਦੁਆਬਾ ਦੀਆਂ' ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਦਾ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪਲੇਨਾ ਲੋਕ-ਕਥਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਥਾਵਾਂ ਦੀ ਚੀਰ-ਫਾੜ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਪੀ.ਐੱਚ.ਡੀ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸਾਡੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਅਮੁੱਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸੁਣ ਕੇ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਇੰਜ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ, ਨਾਨਾ-ਨਾਨੀ ਪਾਸੋਂ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹੋਈਏ। ਅੱਜ ਦੇ ਭੱਜ-ਦੌੜ, ਅਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਅਮਾਨਵੀ ਵਰਤਾਰੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਹ ਕਥਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਕੂਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਅਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਟਾਈਮਜ਼ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਛਾਪ ਕੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਕਥਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਮੁਖਬੰਦ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਛਾਪਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ 'ਯੂਨਾਇਟਡ ਆਵੇਅਰਨੈੱਸ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਦਾ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਕਮਿਊਨਿਟੀ' ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਛਾਪਾਉਣ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ। (ਭੂਮਿਕਾ ਪੜ੍ਹੋ ਸਫਾ 17 ਤੇ)

ਦਿੱਲੀ : ਹੋਟਲ ਤਾਜ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਚੀਨੀ ਤਿੱਬਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਚੀਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਿਨ ਤਿੰਨ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਤਿੱਬਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਿੱਬਤੀਆਂ ਦਾ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਸੇ ਪੈਲੇਸ 'ਚ ਰੁੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਤਿੱਬਤੀਆਂ ਨੇ ਤਾਜ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜੰਮ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ 'ਚ ਸ਼ਿਖਰ ਵਾਰਤਾ ਹੋਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਤਿੱਬਤੀਆਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਮਿਡ-ਡੇ-ਮੀਲ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 350 ਬੱਚੇ ਬੀਮਾਰ, ਹਾਲਤ ਸਥਿਰ

ਬੈਂਗਲੂਰ- ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਭੋਜਨ ਮਿਡ-ਡੇ-ਮੀਲ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭੋਜਨ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਸਾਫ-ਸੁਥਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਆਏ ਦਿਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਭੋਜਨ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਉਸ 'ਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭੋਜਨ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਮਾਮਲਾ ਬੈਂਗਲੂਰ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਨਾਲ 350 ਬੱਚੇ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਥਿਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਖਰਾਬ ਭੋਜਨ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਨੁਕਰ ਕਰ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਮਰ ਤਿੱਲਾ
ਮਾਲਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੰਬਾਈ, ਮੋਟਾਈ, ਸਖਤਾਈ, ਢਿੱਲਾਪਣ, ਨਸਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਜੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁਸ਼ਤੀ ਖਾਨਦਾਨੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਦੇ ਗਰੰਟੀ ਸੁਦਾ ਇਲਾਜ ਲਈ ਰੋਗੀ ਮਿਲਣ ਜਾਂ ਫੋਨ-ਵੈਕਸ ਕਰਨ।

ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ
(ਸਫੈਦ ਪਾਣੀ ਲਕੌਰੀਆ)

ਭਾਰ ਪੈਣਾ ਬਿਨਾਂ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਰਾਮ
ਛਾਤੀ ਸੁੰਗੜਨਾ, ਛੋਟੀ ਹੋਣਾ, ਢਿੱਲਾਪਣ, ਛਾਈਆਂ ਠੰਡਾਪਣ, (ਚੌੜੀ ਯੋਨੀ), ਖੁੱਲਾਪਣ, ਗਿੱਲਾਪਣ, ਹਿੱਪ ਡਾਈ, (ਮੋਟਾਪਾ), ਕਮਰ ਦਰਦ, ਸੰਭੋਗ ਵੇਲੇ ਜਲਨ ਹੋਣਾ।

ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਜੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਦਾ ਚਮਤਕਾਰ

ਅਮਰ ਕੋਰਸ®

ਲਵੇ ਹਰ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਅਨੰਦ

ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਬੁਢਾਪਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣਾ, ਇੰਦਰੀ ਦਾ ਫੋਟਾਪਨ, ਨਸਾਂ ਦਾ ਢਿੱਲਾਪਣ, ਟੇਢਾਪਣ, ਨਾਮਰਦੀ, (ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਲੱਗਣਾ) ਜਲਦੀ ਖਲਾਸ ਹੋਣਾ, ਧਾਤ, ਸੁਪਨਦੋਸ਼, ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਸ਼ੁਕਰਾਣੂ ਘੱਟ ਬਣਨ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ। ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨ ਬਣੋ।

ਸਾਈ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਵੇਈ ਬੁਰਾ ਅਸਰ (Side Effect) ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਚੜ੍ਹੀ ਨੋਟ : ਦਵਾਈ ਦੇਬ-ਵਿਦੇਬ ਵਿਚ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਣ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਪੂਰਾ ਪਤਾ : ਤਿੰਨ ਪੁਸ਼ਤੀ ਖਾਨਦਾਨੀ ਵੈਦ
ਅਮਰ ਦਵਾਖਾਨਾ (ਰਜਿ.)
ਦੁਕਾਨ ਨੰ. 10, ਪੇਮ ਮਾਰਕੀਟ, ਗੋਨ ਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਕ 'ਚ ਭੈਰੋਆਂ ਰੋਡ, ਗਗਨ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਜਲੰਧਰ (ਪੰਜਾਬ) ਭਾਰਤ।
ਫੋਨ : 91-181-2275777 ਵੈਕਸ : 91-181-2461888 ਸਮਾਂ 9 ਤੋਂ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਔਰਤਵਾਰ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ
website : www.amardawakhana.com email : amardawakhana@rediffmail.com

ਤੁਰੰਤ ਪੁੱਛਣ ਲਈ
98140-29888
98763-39888

ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਭੇਦ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਜੋਕੀ ਸਿਆਸਤ

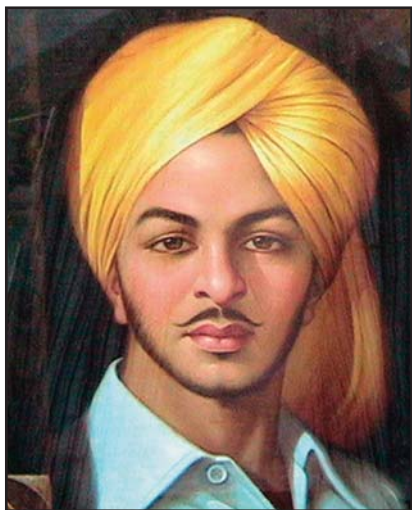
ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣਾ ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰ ਵਸਾਉਣ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਬਣਦਾ ਹੈ। 20-21 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਖੂਨ ਉਬਾਲੇ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਮਾਜ ਇਸ ਉਬਾਲੇ ਖਾਂਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਰਹੂ-ਗੀਤਾ ਵੱਲ ਹੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਇਸ ਦੁਨਿਆਵੀ ਰਸਮਾਂ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਮਿਸਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਦਾਦ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਈਸਵੀ 1900 ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ 100 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਜਾਂ ਯੂਰਪ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਸਨ। 15ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਆਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੇ ਮੱਧਕਾਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਰਵਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਮੁਲਕ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਮੁਲਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਬਲ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ 100 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵੀ ਇੰਨੀਆਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਆਮ ਜਨ ਦੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੁਲਾਮੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਉਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵੀ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਇਸੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਗੁਲਾਮੀ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲੈਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 100 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝਿਆ। 1857 ਦਾ ਵਿਦਰੋਹ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਦਰੋਹ ਨੇ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਪਹੁੰਚਾਈ, ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।

ਅੱਜ ਆਪਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਹਰੇਕ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਸਵਾਰਥਾਂ ਵੱਸ ਇਹ ਦਿਨ ਮਨਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਸ਼ੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਬਲਕਿ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕੋਈ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨੀ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਕਦੇ ਸਮਝਣਗੇ?

- ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ (ਸੰਪਾਦਕ)

ਭਾਰਤ ਇਕ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗਰਵ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਝੁਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿਚ ਗਜ਼ਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਤਾਕਤ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਠਾਣੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਅਖਵਾਇਆ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਹੀਦੇ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ 'ਤੇ ਝਾੜ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦੇ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਇਕ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਕੌਮੀ ਮਹਾਨਾਇਕ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਗਰਾਮ 'ਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਯੋਗਦਾਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੌਮੀ ਮਹਾਨਾਇਕ, ਜਿਵੇਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ, ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਆਦਿ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਤੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਇਹਨਾਂ ਕੌਮੀ ਮਹਾਨਾਇਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਬੁਲੰਦ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕੌਮੀ ਮਹਾਨਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾ, ਖਿੱਤਾ ਤੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ, ਅਨੇਕਾਂ ਸਰੀਰਕ ਕਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਿਆ ਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਰੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲਲਕਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਆਪਣੇ ਗਲੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ। ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਇਹ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਮਹਾਨਾਇਕ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹਨੇਰੀ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਚੇਤਨਾ 'ਚੋਂ ਹੁੰਦਲਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੁਰਬਾਨੀ 'ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਯੂ. ਕੇ. ਦੇ ਇਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਚ ਇਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੇ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੁਚਮਾ ਕਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ 'ਇਕ ਉਗਰਵਾਦੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਦਵਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਉੱਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥਗੀਣ, ਬੇਤੁਕੇ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸ਼ਾਸਕ ਜਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੂਚਮੇ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਕੌਮੀ ਨੇਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰ ਸੂਚਮਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਮਾੜਾ ਹੀ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਕ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਨੇਤਾ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਆਦਮੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਉਗਰਵਾਦੀ' ਨਹੀਂ ਆਖੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹਾਨ ਸਮਾਜਵਾਦੀ, ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਇਕ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਆਖੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿੱਕੀ ਉਮਰੇ ਆਪਣੀ ਬੌਧਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਪਾਰ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਯੋਗ ਬੌਧਿਕਤਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਮਹਾਨ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਹੀ ਸੀ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲੈਨਿਨ, ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ, ਟੌਲ ਸਟਾਏ ਤੇ ਸੋਹਨ ਸੁਆਮੀ ਆਦਿ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਫਲਫਲੇ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਲਈ ਨਿਮਨ-ਲਿਖਤ ਅਨੁਸਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਕ ਤੇਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ 'ਚ ਉਹ ਕਿਹੜੀ

ਖਾਸ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਵਰਗੇ ਕੌਮੀ ਮਹਾਨਾਇਕਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ 'ਚ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮਹਾਂ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਆਹੁਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਫਾਂਸੀਆਂ ਦੇ ਰੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਸਦੇ-ਹੱਸਦੇ ਚੁੰਮਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਨਾਇਕ ਹਨ। ਆਖਰ ਕਿਹੜੀ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜੋ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵਖਰਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਉਨੀ ਹੀ ਜਵਾਨ, ਜਿੰਨੀ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੋਣੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਸੀ। ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਨਾਇਕ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਰਗ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਆ ਕੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵਖਰੇਵੇਂ ਆਪਣੇ ਅਰਥ ਗੁਆ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਗੋਂ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਹਿੰਦੂ-ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਨਾਇਕ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ-ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਚੇਤਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੋਵੇਂ ਵਰਗ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਮੰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਤਾਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਮਹਾਨਾਇਕ ਹੋ ਨਿੱਬੜਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਉਕਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸ਼ਹੀਦੇ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੜੀ ਛੋਟੀ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਤਹਿਿਆਂ 'ਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਤਰ ਕੇ ਹੀ ਤਲਾਸ਼ਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਪਰੰਤ ਸਾਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਸਿਰਫ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ-ਜਨਤਕ ਆਈਨੇ 'ਚ ਬਣੇ ਬਿੰਬ ਵਜੋਂ ਵੀ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਈ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਵਾਦੀ, ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹਕੀਕਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਪਵੇਗੀ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਜੰਤਕ-ਬਿੰਬ ਦੇ ਭੇਦ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਹੀ ਕੌਮਪ੍ਰਸਤਾਂ, ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ, ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕ੍ਰਾਂਤੀਆਂ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਜਥੇਬੰਦਕ ਲਹਿਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਕੀਕੀ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੇ ਅਸਲੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਆਧਾਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਣਨ ਲਈ ਸਹਾਈ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਯੁਕਤ ਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਉਮਰੇ ਹੀ 'ਬੇਦੂਕ' ਤੇ ਅਸਲੇ ਦੀ ਫਸਲ ਬੀਜਣ ਵਾਲੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਦਾਦਾ ਜੀ ਨੂੰ ਖਤ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰ ਖਤ ਦਾ ਆਰੰਭ 'ਓਮ' ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਨ ਤਪੱਸਵੀਆਂ ਵਰਗਾ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਤੇ ਜਤ-ਸਤ ਦਾ ਪੁੰਗਰ ਰਿਹਾ ਸੋਮਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੋਮਾਂਟਿਕ-ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂ-ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਚ ਆਉਂਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ ਮੰਨ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

ਪਰ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਬੋਝੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਰਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਉਹ ਐਲਾਨੀਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਸਤਕ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ, ਈਸ਼ਵਰ ਜਾਂ ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਤੇ ਲਲਕਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ, ਦਰਦਾਂ ਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਾਤਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਮਾਤਰ ਹੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਨਾਸਤਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਇਹ ਪੜਾਅ ਉਸ ਦੇ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਰਦਾਨ ਦਾ ਰੂਪ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਛਵੀ ਨੂੰ ਇਸੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਉਸਾਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਕਿਆਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਰਗਾ ਯੋਧਾ ਆਪਣੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਿਆ।

ਇਸ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ 'ਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿਰਤੋੜ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੱਤਵਾਦ 'ਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਬੜੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਅੱਤਵਾਦ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌਨੇ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਰੰਭ ਇਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬੌਧਿਕ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ

ਅਸਲ ਜਨਤਕ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਬੜਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਐਲਾਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਚੇਤਨ ਮਨ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਅਮਲ ਨਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਬੜੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨ 'ਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬਦਲਾਅ ਵੀ ਬੜੀ ਜਲਦੀ-ਜਲਦੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਂਡਰਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਅਣਖਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਮਰ ਮਿਟਣ ਵਾਲੇ, ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਫੋਕਾ ਬੰਬ ਸੁੱਟ ਕੇ ਵੈਰੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸੂਚਮੇ ਦੇ ਅਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਮਾਨਵ ਮਨ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਮੂਹਿਕ ਅਵਚੇਤਨ ਵਿਚੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕੋਈ ਸੁਚੇਤ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਗੋਂ ਅਤੀ ਕਠੋਰ ਅਤੇ ਅਣਸੁਖਾਵੀਆਂ ਅਸਲੀਅਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਯਾਗਜਾਂ ਦੀ ਅਵਚੇਤਨ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਕ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਗਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਉਹ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਆਰਾਮ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬਹਿੰਦਾ।

ਸਾਂਡਰਸ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਦਾਸ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲਿਖਤ ਰੂਪ 'ਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਬੰਗਾਲ 'ਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਿਆਂ 'ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਆਸੀ ਕਤਲਾਂ' ਦੀ ਅਰਥਹੀਣਤਾ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੈਂਬਲੀ 'ਚ ਫੋਕਾ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣਾ ਕਿਸੇ ਅਹਿੰਸਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਮਾਤਰ ਹੀ ਹੈ। ਅਸੈਂਬਲੀ 'ਚ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਪੈਂਫਲਿਟ ਅਤੇ ਨਿਆਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ, ਇਸੇ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਕਿੰਨੀ ਇੱਜ਼ਤ ਹੈ। ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾਵਾਂ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਆਰਥਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਅਮਲੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਜੀਵਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਣ। ਵਿਵਹਾਰਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੇਧ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸੂਝ ਪੱਖੋਂ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਰਸਤਾ ਗੰਧਲਾ ਤੇ ਉਲਝਣਾਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਤਾ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਖੇਮਿਆਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਹੋ ਸਕਣ ਦੀ, ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਭੇਦ ਵੀ ਇਸੇ ਅੰਦਰ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੁੱਟਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਕ ਉਡਾਰੀ ਇੰਨੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਵਰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਧਰਮ, ਪ੍ਰਾਂਤ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਾਇਕ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗ ਦਾ ਸਿਰਮੌਰ ਮਹਾਂ-ਨਾਇਕ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਮਹਾਨਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨੂੰ ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਜੀ ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਜੀ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਮਹਾਂ-ਨਾਇਕ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂ-ਨਾਇਕ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਵੀ ਖੁਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੇ ਅਕਸ ਹੁੰਦਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਅਕਸ ਉਥੋਂ ਹੀ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਮਕਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਹੀਦੇ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਚਮਕਦੇ ਗਿਆਨ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਸੂਰਜਨ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਚਾਨਣ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਪਿਆਰ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਧਾਰਨ ਕਰਨ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ-ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਬਣਨ ਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਸਾਰੀ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦੇ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਕਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲ ਥਾਂ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਪੁਰਬ 'ਤੇ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਧਾ ਸੁੰਮਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਐਚ.ਐਲ.ਕਪੂਰ (916) 587-4002

Postal Address of Desh Doaba : 5101 Doe Hollow Pl, Antelope, CA. 95843

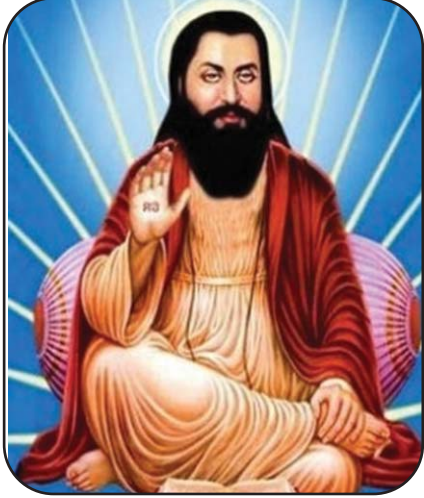
The opinions expressed in this newspaper do not necessarily represent the views or opinions of the staff or employees of "Desh Doaba". All disputes subjected to Sacramento (California) jurisdiction.

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ
61-01 Broadway, Woodside NY 11377

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ

ਮਹਾਨ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

28 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

26 ਸਤੰਬਰ ਆਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 10 ਵਜੇ

28 ਸਤੰਬਰ ਭੋਗ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 10 ਵਜੇ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਪਹੰਚ ਰਹੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ

ਭਾਈ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤ ਜਲੰਧਰ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ)

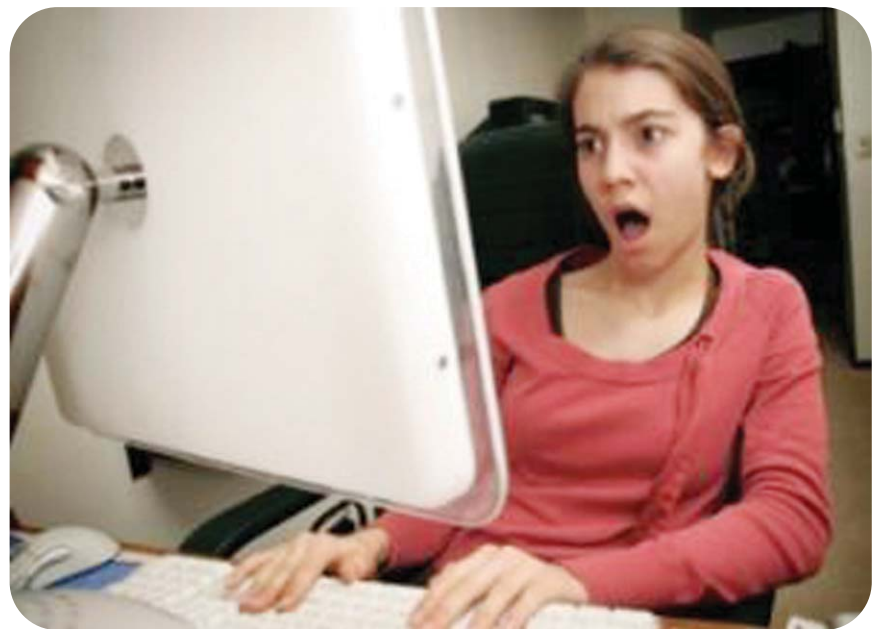
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:-

3475388296, 7182138136, 7188988150

StopItKids Parental and Cyber control mobile app

How do you keep your child and computer safe from online dangers?

- * Protect your child by restricting them from accessing inappropriate websites, remotely, through mobile devices
- * Protect their computer by monitoring sensitive information collection requests and inappropriate software downloads.
- * Block and unblock websites, webpages or the whole browser remotely through mobile devices, in real time
- * Manage the amount of time that your kids spend online
- * View a website snapshot
- * Get notification alerts when visiting "bad" or sensitive information collecting web sites
- * Send message to the browser to remind kid to concentrate on the study etc.
- * Daily report to the customer for inappropriate website usages.
- * Remote deletion of the StopItKids browser extension.
- * If rules and regulations allow then employers can keep watch on employees and use all above mentioned features.

Vijay Kumar
Managing Director

859-282-1400, 859-912-0941, 603-954-3098

H3 Technologies, LLC

Certified Minority and women owned company

Fastest 30 growing company award from NKY Chamber
 Fastest 55 growing company award from Business Courier

Please visit

www.stopitkids.com

web site for more information including installation and usage information.

71 Cavalier Blvd., Suite 205, Florence, KY 41042, USA

ਮਾਸਟਰਜ਼ ਬੈਂਚ ਪ੍ਰੈਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ 'ਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਮਗਾ

ਮੁਕੰਦਪੁਰ-(ਰੋਸ਼ਮ) ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਵਰ ਲਿਫਟਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਲਿਫਟਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ 13-14 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਮੈਨ ਐਂਡ ਵੁਮੈਨ ਬੈਂਚ ਪ੍ਰੈਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਕਮਲ ਲੋਹਟੀਆ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਰ ਦੇ ਪਾਵਰ ਲਿਫਟਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਕਰਨਾਣਾ ਦੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਲੱਧੜ (ਅਮਰੀਕਾ) ਨੇ 67 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰ ਵਰਗ ਵਿਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਮਗਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਕੁਮਾਰ ਸਾਹਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਦੇਵਗਨ

ਅਤੇ ਲੀਓ ਪੀਟਰ ਆਨਰੇਰੀ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਐਨ.ਪੀ. ਐਫ. ਨੇ ਇਨਾਮ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ।

ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ

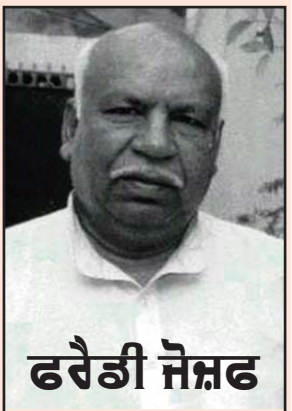
ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ, ਕਪੜਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 65 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਮੁਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕੇਵਲ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੋਟੀ, ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ- ਬਿਜਲੀ, ਸੜਕ, ਪਾਣੀ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰੋਟੀ, ਕਪੜੇ ਤੇ ਮਕਾਨ ਦਾ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 2014 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ- ਕਾਂਗਰਸ - 44 ਸੀਟਾਂ ਤੱਕ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਅਤੇ ਸਭਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਈ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਖਤਮ ਕਰਕੇ 'ਚੰਗੇ ਦਿਨ' ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀਆ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 100 ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸਾ ਪਲਟ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੜਤਾਲਾਂ ਉਠ ਚੁੱਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀਆ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੱਟ ਗਈ।

ਹੁਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵਿਖਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 25 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਪੇਟ ਸੌ ਸਕਦੇ ਹੋਣ, ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਜਨਤਾ ਫੁੱਟਪਾਥਾਂ ਤੇ ਸੌ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਰੁਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸੌਣੇ ਜੂਠੇ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੱਭ ਲੱਭ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਭਰਦੇ ਹੋਣ, ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿਖਾਉਣਾ ਇਕ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਮਜ਼ਾਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਤੇ 17000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਡੈਸਟੀਨੇਸ਼ਨ ਇਸ ਗੱਡੀ ਦਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ 5000 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬ ਅਜੇਹੀ ਟਰੇਨ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈ

ਸਕਦਾ। ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਸੜਕ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਰੱਜੇ ਪੁੱਜੇ ਜਾਂ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਹਨ। ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਚੱਲਣੇ ਹਨ, ਕਾਰਾਂ, ਜੀਪਾਂ, ਬੱਸਾਂ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੱਜੇ ਪੇਟ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਲਈ ਤਾਂ ਮੋਮਬੱਤੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਗਰੀਬ ਦਾ ਸਾਈਕਲ ਤਾਂ ਕੱਚੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਨੇ ਦੀ ਬੁਲੇਟ ਟਰੇਨ ਆਉਣੀ ਹੈ ਉਨੇ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਮਰਲੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਿਲੇ ਮਕਾਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ 51 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਸੋਬਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਰ ਸਾਲ ਇੰਨੇ ਮਕਾਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਘਰਿਆਂ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਅਨਾਜ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹ ਅੱਧਾ ਸੰਭਾਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਨਾਜ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਲ ਭਰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਉਧਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਅਨਾਜ ਵੀ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ ਤੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਭੁੱਖ ਨੰਗ ਕਾਰਣ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਨਕਸਲੀ ਹਾਵੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਭੁੱਖ ਨੰਗ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਰੋਟੀ, ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਫਰੈਡੀ ਜੋਸ਼ਫ

ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਾਲਮੀਕਿ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 'ਚ ਭਰਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਾਵਾ), ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਨਜਦੀਕ ਘੰਟਾ ਘਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਵਾਲਮੀਕਿ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਾਲਮੀਕਿ ਕੌਮ ਦੇ ਗਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਰਲਕੇ ਮਹੰਤ ਬਲਦੇਵ ਗਿਰੀ ਦੇ ਕਰਵਾਏ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਿਆਂ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੰਝ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਵਾਲਮੀਕਿ ਅਤੇ ਦਿਲਤ ਵਿਰੋਧੀ ਚਿਹਰਾ ਨੰਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਾਲਮੀਕਿ ਕੌਮ ਦੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਸਥਾ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਲਦੀ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਕੇ ਵਾਲਮੀਕਿ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਨਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮੂਹ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਹਨਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁਰਜੋਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਜਾਲਮਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਵੇ। ਇਸ

ਮੌਕੇ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ, ਆਦਿ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਸਮਾਜ ਭਾਰਤ, ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਧਰਮ ਰਖਸ਼ਾ ਸੰਮਤੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਭਾਰਤੀਆ ਵਾਲਮੀਕਿ ਧਰਮ ਸਮਾਜ ਭਾਰਤ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਸਮਾਜ ਭਾਰਤ, ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਯੁਵਾ ਦਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਸੇਵਾ ਸੰਮਤੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਸੇਵਾ ਸੰਮਤੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਸਭਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਲਵਾੜਾ, ਮੁਕੇਰੀਆਂ, ਹਰਿਆਣਾ, ਗੁੜਗੱਠ, ਟਾਂਡਾ, ਸੈਲਾਖੁਰਦ, ਗੁੜਗੱਠ, ਦਸੂਹਾ, ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਸਭਾ ਮੁਹੱਲਾ ਰਿਸ਼ੀ ਨਗਰ, ਘੰਟਾਘਰ, ਭਗਤ ਨਗਰ ਰਵਿਦਾਸ ਨਗਰ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਸਭਾ ਬਜਵਾੜਾ, ਬਸੀ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਪਿੱਪਲਾਂਵਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਸਚਿੰਨ ਅਸਰ, ਮਨੋਜ ਕਨੇਡੀ, ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਹਰੀ ਰਾਮ ਆਦੀਆ, ਸੂਰਜ ਮੱਟੂ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਰਵਾਹਾ, ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਹੰਸ, ਵਿਨੋਦ ਹੰਸ, ਐਸ ਐਮ ਸਿੰਘੂ, ਬਿੱਟਾ ਸੱਭਰਵਾਲ। ਆਸੂ ਬੱਤਰਾ, ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ, ਰਾਹੁਲ ਆਦੀਆ, ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸ਼ਿੰਦਾ, ਡਾ ਗੁਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਾਹਗੀ, ਕਿਸ਼ਨ ਲਾਲ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਸਹੋਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੋਦੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ-ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 23 ਸਤੰਬਰ-ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅੱਜ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਇਥੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਹੀ ਹੱਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਿੱਤੀ ਪੈਕੇਜ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਲਏ 5800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਭਰੇ ਗਏ 2694 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਨਅਤੀ ਮਾਹੌਲ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਨਅਤ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਨਅਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਵੀ ਸਾਲ 2017 ਤੱਕ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ ਪੈਕੇਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਹੋਏ ਮਤਰਏ ਸਲੂਕ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ 'ਚ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੇ 14 ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ 5000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੈਰ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬਵੱਲੋਂ ਬਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਮੀ

ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਾਸੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ 2330 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੈਕੇਜ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਫਾਰ-ਮੁੱਲੇ ਤਹਿਤ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਤੇ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ ਵੀ ਕਣਕ-ਝੋਨੇ ਦੀ ਤਰਜ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਉਠਾਏ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ 'ਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2016 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਪਟਾਪ ਵੰਡਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜਣ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਉਲੀਕੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਾਈ-ਫਾਈ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕੰਮ 30 ਫੀਸਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ 100 ਫੀਸਦੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰੇ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ

ਕੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 50 ਰੁਝੇਵੇਂ ਹੋਣਗੇ। ਉਧਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ 29 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰਾਤਰੀ ਭੋਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੀਡਾ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕੇ। 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਇੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇਗਾ।

ਲੰਡਨ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ 1921-22 ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਡਾ: ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਦਕਰ

ਚਲਦੀਆਂ ਸਾਈਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਕੇ ਨਾਮ ਖੱਟਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਇੱਕ ਲਾਸਾਨੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ-ਲਾ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਸਤੇ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਆਉਣ

ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਇੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। -ਰੋਸ਼ਮ ਕਰਨਾਣਵੀ

ਬਾਹਰਲਾ ਮੁੰਡਾ

ਜਦੋਂ ਮਿੰਨੀ ਤੇ ਜੋਤ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਭਿਣਕ ਮਿੰਨੀ ਦੇ ਡੈਡੀ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪਈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮਿੰਨੀ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਲਿਆ ਉਸ ਲਈ ਲੜਕਾ ਲੱਭਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪੱਕਾ ਹੁ ਗਿਆ ਤੇ ਝੱਟ ਮੰਗਣੀ ਕਰੀ ਤੇ ਫੇਰ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਮਿੰਨੀ ਤੇ ਉਸਦਾ ਘਰ ਵਾਲਾ ਮਿਲਣ ਆਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਡੈਡੀ ਨੇ ਮੁੜਦੀ ਹੋਈ ਮਿੰਨੀ ਦਾ ਸਿਰ ਪਲੋਸਦਿਆ ਕਿਹਾ....ਮਿੰਨੀ ਪੁੱਤ ਦੇਖ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸੋਹਣਾ ਘਰ-ਬਾਰ ਤੇ ਬਾਹਰਲਾ ਮੁੰਡਾ ਭਾਲਿਆ ਏ ਤੂੰ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਐਸ ਕਰੇਂਗੀ। ਤਾਂ ਮਿੰਨੀ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਕੇ ਕਿਹਾ....ਹਾਂ! ਡੈਡੀ ਇਹ ਬਾਹਰਲਾ ਮੁੰਡਾ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਭਾਲਿਆ ਏ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਤਾਂ ਜੋਤ ਹੀ ਸੀ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੰਦਰ ਜੋਤ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦ ਮੇਰੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਾਹਰਲਾ ਮੁੰਡਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕੇਗਾ....ਮਿੰਨੀ ਅੱਖਾਂ ਪੁੰਝਦਿਆਂ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ ਮਿੰਨੀ ਦੇ ਡੈਡੀ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਮਿੰਨੀ ਦੇ ਕਹੇ ਸੱਚ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਸਮਾਨ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਟਕ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। - ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ 'ਹਰਿਆਓ' (+91-81464-47541)

Satvendar Madara

ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਜਾਂ ਆਡੀਓ-ਵੀਡੀਓ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਈ-ਮੇਲ ਤੇ ਭੇਜਣ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੀ। **kumar22_1@hotmail.com**
780-224-4550

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰਿਓਲਿੰਡਾ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਦਾ 23ਵਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ, 5 ਅਕਤੂਬਰ, 2014 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਲਾਲ ਮੱਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ

ਆਓ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਲਗਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ।

ਸ: ਲਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘ ਬੱਧਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਸੁਪਤਨੀ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰਿਓਲਿੰਡਾ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਦਾ 23ਵਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ, 5 ਅਕਤੂਬਰ, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਲਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘ ਬੱਧਣ ਤੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ

ਆਓ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਲਗਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ।

“ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 2014”

ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਪੋਰਟਸ ਅਕੈਡਮੀ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਵੱਲੋਂ ‘‘ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 2014’’ ਸਤੰਬਰ 14, 2014 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਰਾਡਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਖੇਡ ਗਰਾਊਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਬਲ-ਏ-ਤਾਰੀਫ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨੇ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਪਿਆਰ/ ਸਤਿਕਾਰ ਭਰਿਆ ਖੇਡ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ, ਭੈਣਾਂ ਤੇ ਬੱਚੀਆਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੇ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਾਹੌਲ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਹੀ ਟੀਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖਿਡਾਰੀ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਰੀ ਗਰਾਊਂਡ 'ਚ ਮਾਣ ਵਜੋਂ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਡਮ ਆਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਬੱਡੀ ਕ੍ਰਮੈਂਟੇਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਟੀ. ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੀ ਡਿੱਠਾ ਹਾਲ ਸੁਣਾਇਆ। ‘‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’’ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਣਮੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਉਘੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸ: ਜੌਹਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ। ਪੇਸ਼ ਹਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ।

All Pictures credit to : Prem K. Chumber (www.ambedkartimes & www.deshdoaba.com)

“ਇਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 2014”

JEEWAY PUNJAB ENT. & CVP STUDIOS

PRESENT

HEART HACKERS
 Roshan Prince, Kaur B, Jassi Gill
 Prabh Gill & Babbal Rai
 Live In Sacramento

Grand Sponsor: White Lotus Banquet Hall 916-534-4444

SUNDAY OCTOBER 5, 2014 7PM Sharp (V.I.P. \$100) \$45 \$30

Luther Burbank High School

3500 Florin Road, Sacramento 95823

Jassie Banga
916-796-5003

Jassi Cheema (Katron)
916-804-5805

Sonu Chatha
916-716-7331

"...no girl is ever too beautiful..."

**ਗਰੈਂਡ ਸਪਾਂਸਰ
ਵਾਈਟ ਲੋਟਸ ਰੱਮੀ ਚੀਮਾ
ਸਪਾਂਸਰ**

ਰਾਜ ਭਨੋਟ ਬੇ-ਏਰੀਆ, ਹਰਜੀਤ ਸਵੈਚ ਰਿਆਲਟਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਚੀਮਾ ਨਟੋਮਸ ਗੋਲਡ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸੈਮ ਆਟੋ ਰਿਪੋਅਰ, ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਰੱਲੂ ਐਸ. ਆਰ. ਫੂਡ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮੰਦੂ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਸਾਬੀ ਟਰੱਕਿੰਗ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਸਟਾਰ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਉੱਕਾਰ ਸਿੰਘ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਐਮ. ਕੇਂ ਟਰੱਕਿੰਗ, ਮੈਣੀ ਸਾਰੀ ਲੇਨ ਆਫੀਸਰ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਡਾਡਲੀ ਫਾਰਮ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਧੀਰਾ ਨਿੱਝਰ, ਦਿਲ ਨਿੱਝਰ ਜੌਨ ਬੰਗਾ ਰਿਆਲਟਰ, ਗੈਰੀ ਸਿੱਧੂ ਗੈਰੀ ਖਹਿਰਾ ਰਿਆਲਟਰ, ਅਮਰੀਕ ਪਰਗਾਰ ਫਾਸਟ ਸਟਾਫ, ਬੀ. ਜੇ. ਗੋਅਰ, ਬਲੀਨਾ ਬੁਦਰਜ ਲੈਂਡ ਸਕੈਪਿੰਗ, ਮਨਜੀਤ ਸਿਬੀਆ ਸੈਬਰਨ, ਤਾਰਾ ਅਟਵਾਲ, ਪੀਟਰ ਦੁਸਾਂਝ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਟਰੱਕਿੰਗ, ਨਬੀ ਭੰਡਾਲ, ਮਨਜੀਤ ਮੋਰ, ਗੁਲਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਡੈਨੀਜ਼, ਕੈਨੀ ਵਿਰਕ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਅਟਾਰਨੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰੀਨੋ, ਨਬੀ ਰੀਨੋ, ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਧੂ, ਕਿੰਦੂ ਭਲਵਾਨ, ਮੁਹੱਬਤ ਕੈਲੇ, ਡਾਇਮੰਡ ਕਲੱਬ ਆਫ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਜਨਕ ਸਿੱਧਰਾ ਅਮੈਰੀਕਨ ਟਰੈਵਲ ਐਂਡ ਟੂਰ, ਕਾਲਾ ਸੰਘਾ ਟਰੇਸੀ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸੰਘੜਾ, ਗੁਰੀ ਕੰਗ ਰਿਆਲਟਰ, ਰਵਿੰਦਰ ਕਾਹਲੋਂ, ਬੌਬੀ ਗੋਸਲ ਫੋਰ ਪੁਆਇੰਟ, ਸੈਮ ਚਾਹਲ ਰਿਆਲਟਰ, ਜੌਨੀ ਬੰਗਾ ਪੈਲੇਸ, ਚੀਨਾ ਜਿਊਲਰ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਦੀਦਾਰ ਬੈਂਸ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਜੌਹਲ, ਸਿਕੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਡਿਕਸਨ ਵਾਬਾ, ਡਾ: ਸੁਮਨਦੀਪ ਰੰਧਾਵਾ, ਸੋਨੀ ਕੰਗ- ਜੱਜ ਕੰਗ (ਕੰਗ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ), ਜਿੰਦ ਕੰਗ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰਿਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਸੁਸਾਇਟੀ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਤੀਆਂ ਨਟੋਮਸ ਦੀਆਂ, ਤੀਆਂ ਲਾਈਵ ਓਕ ਦੀਆਂ, ਤੀਆਂ ਐਨਗਰੇਵ ਦੀਆਂ, ਗੁਰਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ, ਕੇ. ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਰੋਨੀ ਬੰਗਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਗਰੇਵਾਲ, ਸੁੱਖੀ ਮਾਹਲ, ਜੌਹਨ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਮਾਈਕ ਗਿੱਲ ਸਕੋਰ 700 ਯੂ. ਐਸ. ਏ., ਮਨਜੀਤ ਰੱਲੂ।

ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਟੋਰਾਂ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

1. ਇੰਡੀਆ ਮਾਰਕੀਟ ਐਲਕੋਰਨ ਰੋਡ,
2. ਇੰਡੀਆ ਮਾਰਕੀਟ ਫੁੱਟ ਹਿਲ ਰੋਡ ਰੋਜ਼ਵਿਲ,
3. ਸਪਾਈਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਟੀਲੋਪ,
4. ਸ਼ਾਨ ਮਾਰਕੀਟ ਨੌਰਥ ਗੇਟ ਨਟੋਮਸ,
5. ਨਟੋਮਸ ਫੈਬਰਿਕ ਐਂਡ ਗਰੇਸਰੀ ਨਟੋਮਸ
6. ਬੰਗਾ ਪੈਲੇਸ ਫਲੋਰਨ ਰੋਡ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ
7. ਦੇਸੀ ਬਜ਼ਾਰ ਸਟਾਕਟਨ ਬੁਲੇਵਾਰਡ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ
8. ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਸਪਾਈਸ ਵੁਡਲੈਂਡ
9. ਦਿੱਲੀ ਬਜ਼ਾਰ ਬੈਸਟ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ
10. ਐਲ. ਏ. ਮਰਚਨਡਾਈਜ਼ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ
11. ਮਾਨ ਬੁਦਰਜ, ਮੀਟ ਸਾਧ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ
12. ਬੰਬੇ ਵੀਡੀਓ, ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ

ਵੀ ਆਈ ਪੀ ਅਤੇ ਵੀ ਵੀ ਆਈ ਪੀ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਜੱਸੀ ਬੰਗਾ (916-796-5003)

14 ਅਕਤੂਬਰ ਹੀ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦੀ ਕਸ਼ਾ ਦਿਵਸ ਹੈ

ਅਸ਼ੋਕ ਵਿਜੈ ਦਸਵੀ ਜਾਂ ਦੁਸਹਿਰੇ-ਦੀਵਾਲੀ ਨਾਲ, ਬੋਧੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ!

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਬੋਧੀ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਕਸਰ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਚੁੱਪਚਾਪ ਬੈਠਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਜੋ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸਿਰ ਚੁੱਕਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਵਰਤਾਰੇ ਤੋਂ ਬੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ 22 ਪ੍ਰਤੀਗਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦਰ ਛਿਪਿਆ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਵੋ 'ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ' ਕਈ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹਿੰਦੂਇਜ਼ਮ ਨੂੰ ਤਜ ਕੇ ਬੁੱਧਇਜ਼ਮ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੇ ਝਾਂਸੇ ਵਿਚ ਆਏ ਕੁਝ ਬੋਧੀ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਦੁਸਹਿਰਾ ਸੀ, ਦੁਸਹਿਰੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਹਨਾਂ ਬੋਧੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਅਸ਼ੋਕ ਵਿਜੈ ਦਸਵੀ ਨੂੰ ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਕਲਿੰਗ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਗੱਲਾਂ ਬੋਧੀਆਂ ਅੰਦਰ ਲੁੱਕ ਕੇ ਬੈਠਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਸਮਝਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਸਹਿਰਾ ਬੋਧੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਸਹਿਰੇ ਦਾ ਦਿਨ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਬੋਧੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਇਹ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਸ਼ੋਕ ਨਾਮ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਵੀ ਇੱਥੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੱਜ ਤੋਂ ਕੋਈ 650 ਵਰੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਫਿਰੋਜ਼ਸ਼ਾਹ ਤੁਗਲਕ (1351-88) ਨੇ ਮੇਰਠ ਅਤੇ ਤੋਪੜਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜਦ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਖੰਡਿਆਂ ਤੇ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ; ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕ ਅੱਖਰ ਤੱਕ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕਿਆ।

ਉਸ ਤੋਂ 200 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ (1556-1603) ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਭ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਲਿਖਿਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੌਣੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 1837 ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਮਸ ਪ੍ਰਿੰਸੇਪ (1799-1840) ਨਾਮ ਦੇ ਇਕ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਬੋਧੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਇਹੋ ਸਮਝਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਖੰਡਿਆਂ 'ਤੇ ਗੀਤਾ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਅੰਕਿਤ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਸ਼ੋਕ ਦਾ ਨਾਮ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, 14ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਬੋਧੀ ਵਿਦਵਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਕਿਸੇ ਅਸ਼ੋਕ ਨਾਮੀ ਰਾਜਾ ਦੇ ਲਿਖਵਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। 14ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ

ਗੱਲ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਅਸ਼ੋਕ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬੁੱਧਇਜ਼ਮ ਅਪਣਾਇਆ ਲਿਆ ਸੀ।

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਵਿਜੈ ਦਸਵੀ ਨੂੰ ਬੁੱਧਇਜ਼ਮ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਦੁਸਹਿਰਾ ਉਸੇ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਕਿਸੇ ਬੋਧੀ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਨਾ 'ਅਸ਼ੋਕ ਵਿਜੈ ਦਸਵੀ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਨਾ 'ਦੁਸਹਿਰੇ' ਦਾ।

ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹਿੰਦੂਇਜ਼ਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬੁੱਧਇਜ਼ਮ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੇ ਝੰਡਾ

ਚੀਨ, ਤਿੱਬਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਸਲ 'ਚ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਸਦੇ ਬੜਪਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਜੀਵਿਤ ਇਨਸਾਨ ਉਸਦੀ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਂਸਟ੍ਰੇਇਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਰਲਮੇਨ ਦੇ ਨਾਮ ਕਈ ਸੁਣੇ ਵੀ ਨਾ ਹੋਣਗੇ।

ਅਸੀਂ ਸਮਰਾਜ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਤੱਵ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੁੱਧਇਜ਼ਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਕੇ ਮਾਨਵਤਾ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਉਪਕਾਰ ਕੀਤਾ

-ਜਸਵਿੰਦਰ ਵਰਿਆਣਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ

ਬਰਦਾਰ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਸ ਤਾਕ ਵਿਚ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਅੰਜਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬੁੱਧਇਜ਼ਮ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਕੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੂਦਰ ਦੇ ਸੂਦਰ ਹੀ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਧੀ ਬਣ ਕੇ ਐਵੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰੋ; ਤੁਹਾਡਾ ਬੁੱਧਇਜ਼ਮ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸੂਦਰ ਹਿੰਦੂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਵਿਜੈ ਦਸਵੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਰਾਮ ਦੀ ਰਾਵਣ 'ਤੇ ਵਿਜੈ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਬੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਲਈ ਅਸ਼ੋਕ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਣਾ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਬੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸਾਉਣ ਲਈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾਣੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਨੂੰ ਬੋਧੀ-ਚਾਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਗਲੇਫ ਕੇ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਦਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਭੋਲੇ ਬੋਧੀ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਗ ਜਾਣ। ਇਸ ਦਾਣੇ ਨੂੰ ਚੁਗਣਾ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ; ਇਹ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਅਜੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ; ਜਿਸਦੇ ਅੰਦਰ ਹਿੰਦੂ ਛਿਪ ਕੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਜਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਗੱਦਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਮਸ ਪ੍ਰਿੰਸੇਪ ਦੁਆਰਾ ਪੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਸਮਰਾਟ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਕ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਵਿਦਵਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਸੀ. ਵੇਲਸ ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ: "ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨਾਮਾਂ ਵਿਚੋਂ; ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ; ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਮਹਾਰਾਜੇ, ਮਹਾਮਹੀਨ ਅਤੇ ਸਮਰਾਟ ਹਨ; ਅਸ਼ੋਕ ਦਾ ਨਾਮ ਇਕੋ-ਇਕ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਸਿਤਾਰਾ ਹੋਵੇ। ਵੇਲਗਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਪਾਨ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਜ ਵੀ ਆਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਮਿਸਾਲ ਲੱਭ ਪਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨਾ-ਮੁਮਕਿਨ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਨਹੀਂ ਕਰਕੇ ਗਏ; ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਸ਼ੋਕਇਜ਼ਮ/ਅਸ਼ੋਕਵਾਦ ਕਹਿ ਸਕੀਏ ਪਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਜਬੇਡਕਰ ਨੇ ਅਣਗਿਣਤ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਜਬੇਡਕਰਇਜ਼ਮ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕੀ ਅੱਜ ਹਿੰਦੂਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ, ਜਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ, ਦੇ ਲਈ ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਇਹਨਾਂ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਅੰਜਬੇਡਕਰਵਾਦ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਜੋ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਲੱਭਿਆਂ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਹਾਮਾਨਵ ਬੁੱਧ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਧੰਮ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੁੜ ਗਤੀਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੇ 10 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦੀ ਦੀਖਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਸੰਸਥਾਪਕ, ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ।

ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਗੱਲ ਜੋ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਮਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਰੂਪੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਉਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਜਾਤੀਵਾਦ, ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਅਗਿਆਨਤਾ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਰਕ, ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਕੱਢਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ 14 ਅਕਤੂਬਰ ਦਾ ਇਕ ਖਾਸ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ 14 ਅਕਤੂਬਰ (1956) ਹੀ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦੀਖਸ਼ਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਨਾ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਸਥਿਤ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ

ਦੁਸਹਿਰਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮਹਾਕਵੀ ਵਾਲਮੀਕਿ ਅਨੁਸਾਰ 'ਮਹਾਤਮਾ' ਕਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਵਣ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਸਾੜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਗਤਬਤ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਤਿਉਹਾਰ ਦੁਸਹਿਰਾ ਕਈ 14 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਬੋਧੀ ਲੋਕ ਅਸ਼ੋਕ ਵਿਜੈ ਦਸਵੀ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਢੋਂਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜਲਦੀ-ਜਲਦੀ ਉਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਵਿਗਲੇ ਹੋ ਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਦੁਸਹਿਰੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਭੱਜਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋਏ ਕੁਝ ਬੋਧੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਵੱਸ ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੀਪਮਾਲਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਸੇ-ਹੀਣੇ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਮਹਾਮਾਨਵ ਬੁੱਧ ਫਲਾਨੇ ਪਿੰਡ ਗਏ ਸੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਵਜੋਂ ਦੀਪਮਾਲਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦੀਵਾਲੀ ਵੀ ਬੋਧੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਰ ਕਰਕੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਆਪਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਲੋਕ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਇਕ ਔਰਤ ਨੇ ਬੁੱਧ ਦੇ ਰੱਖਤੀ ਬੰਨੀ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਵੀ ਵੀ ਬੋਧੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਬੁੱਧ ਨੇ ਹੀ ਹੋਲੀ ਖੇਡਣ ਅਤੇ ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਚਲਾਈ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅੱਜ ਜੋ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਭ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਧੀਆਂ ਦੇ ਹੀ ਤਿਉਹਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਿੰਦੂ/ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਛਿਪਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਹਾਸੇ-ਹੀਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਉਹ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਿਆਰੇ ਬੋਧੀ ਭੈਣੇ-ਭਰਾਵੇਂ, ਆਓ, ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੀਏ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਬੁੱਧ ਤੇ ਅੰਜਬੇਡਕਰ ਦੀਆਂ ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੀਏ। ਸਾਡਾ ਮਕਸਦ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਅੰਜਬੇਡਕਰਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਜਾਂ ਮੰਦਬੁੱਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ-ਠੋਕਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅੰਜਬੇਡਕਰਵਾਦ ਵਿਚ ਜੋ ਗੰਦਲਾਪਨ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸ ਗੰਦਲੇਪਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਮੁੜ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਸ਼ਖਸ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅੰਜਬੇਡਕਰਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਭੇਜਣ। ਨਮੋ ਬੁੱਧਏ, ਜੈ ਭੀਮ!

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਮਤਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ (ਰਜਿ:) ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਾਖਾ
ਮੋਬਾਇਲ : +91-98148 23025
(ਵਿਚਾਰ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ- ਸੰਪਾਦਕ)

ਗਦਰੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੂਗੋਵਾਲੀਆ ਸਬੰਧੀ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਗਦਰੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੂਗੋਵਾਲੀਆ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਸੁਆਮੀ ਇਸ਼ਰਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਆਨੰਦਗੜ੍ਹ ਮਹਿਲਾਂਵਾਲੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਜੀ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਆਗੂ ਅਮਰਜੀਤ ਗੁਰੂ ਯੂ ਕੇ, ਤਰਸੇਮ ਕੌਰ ਗੁਰੂ, ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਸਹੋਤਾ, ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਸਹੋਤਾ, ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸੁਕਲਾ, ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੀਹਲਾ, ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਲ ਬੱਧਣ, ਮਦਨ ਲਾਲ, ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਵੀਰ ਭਾਟੀਆ, ਬੀ ਐਸ ਪਰਵਾਨਾ, ਡਾਕਟਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ, ਸੋਢੀ ਰਾਮ, ਡਾਕਟਰ. ਲੇਖ ਰਾਜ ਖੰਨਾ, ਮੋਹਨ

ਲਾਲ ਭਟੋਆ, ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ ਆਦਿ ਨੇ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਸਬੰਧੀ ਅਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚੋਂ ਹੋਕੇ ਚੰਦੇਬਾਲ, ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੂਗੋਵਾਲ ਹੋਕੇ ਗੜਸ਼ੰਕਰ ਵਿੱਚ ਬਾਬੂ ਜੀ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਤੇ ਜਾਕੇ ਪਹੁੰਚੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਯੋਜਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

- ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ (9417563054)

ਬਾਬਾ ਸ਼ਾਮੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਹੋਏ 289 ਵੇਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਗੀਤਕ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਸ਼ਾਮ ਚੌਰਾਸੀ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਸ਼ਾਮੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਹੋਏ 289 ਵੇਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਗੀਤਕ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਫਲ ਵਿਚ ਮੈਂਬਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੰਗੀਤਕ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਸੈਕਤੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਫਨਕਾਰ, ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਹੁੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੁ-ਆਬਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਫ਼ਾਪੀ ਪੁਸਤਕ 'ਕਥਾਵਾਂ ਬਿਸਤ ਦੁਆਬ ਦੀਆਂ' ਵਿਚ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਲੋਕ ਕਥਾ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਪੀ. ਐੱਚ. ਡੀ. ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਿਥੀ ਸਿੰਘ ਬਾਲੀ, ਸਕੱਤਰ ਤਰਲੋਚਨ ਲੋਚੀ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਵਿਰਦੀ ਅਤੇ ਲੋਭਦਾਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੁਲਦੀਪ

ਚੁੰਬਰ ਨੇ ਸ਼ਾਇਰਾਨਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਵੇਚ ਬਾਖੂਬੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਫਲ ਵਿਚ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜੈ ਸਾਂਧਲਾ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਓਰਸ ਦੀਆਂ ਸੁੱਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਜਾਈ ਗਈ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਫਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ ਅਮਿਤ ਅਨਵਰ ਨੇ ਸੂਫੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਜੋਗੀ ਸਿਤਾਰਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਟੀਮੂ ਤੇ ਧਰਮਾ ਕਵਾਲ ਗਵਾਲੀਅਰ, ਸੁਰੰਦਰ ਬੰਗਾ, ਮੀਨੂੰ ਅਟਵਾਲ, ਸੁਰਮਨਦੀਪ, ਨਾਨਕ ਅਲੀ, ਸ਼ਕੀਲ ਰਸੀਦ ਸਾਬਰੀ, ਰਾਜੇਸ਼, ਨੇਹਾ ਭੋਗਰਾ, ਤਾਹਰ ਮੁਜੱਫਰ ਨਗਰ, ਪ੍ਰੋ. ਅਮਨ, ਲਵਦੀਪ ਲੌਕੀ, ਐਮ. ਐਸ. ਵਜੀਦਪੁਰੀ, ਸ਼ੌਕਤ ਅਲੀ ਦੀਵਾਨਾ, ਸੂਫੀ ਸਿਕੰਦਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਿੱਟੂ, ਮਾਨ ਸ਼ਾਮ ਚੌਰਾਸੀ, ਸੋਨੀਆ ਬਾਵਾ, ਉਕਾਰ ਜੱਸੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਮੱਤੇਵਾਤੀਆ, ਜੋਗੀ ਸਿਤਾਰਾ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ 'ਚ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ

1. ਅਸਲ 'ਚ ਸਵਾਲ, ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਡਾ: ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੌਤ ਦਾ ਵੀ ਸੀ। ਅਗਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਮੰਗ ਤੇ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਤੱਕ ਸੁਣਨਾ ਵੀ ਗਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ।

- ਵੈਦ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਦਾਸ, ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ

2. ਅਗਰ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਪੇਰਸ਼ਨਲ ਰੀਪਰੈਜ਼ੈਂਟੇਸ਼ਨ (ਅਨੁਪਾਤਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੰਨ ਲਓ ਇਕ ਲੱਖ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਇਕ ਐਮ ਐਲ ਏ ਚੁਣਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਦਸ ਲੱਖ ਵੋਟ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦਸ ਮੈਂਬਰ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਲਏ ਜਾਣ।

- ਕੈਪਟਨ ਭਾਗੂ ਰਾਮ, ਪਿੰਡ ਹੀਓ (ਜਲੰਧਰ)

3. ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਲਚਲ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਆਈ ਜਿੱਥੇ 'ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਕਾ ਜਨਾਜਾ' ਪੈਂਫਲਿਟ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਚੋਣ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਬਦਲਤ ਹੀ, ਸ਼ੁਭਲਭ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਦਿ-ਧਰਮ ਲਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂ, ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਅਗਰ ਵੱਖਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਏਦਾਂ ਦਰ-ਬ-ਦਰ ਨੱਸੇ ਫਿਰਦੇ।

- ਬਾਬੂ ਸੰਗੂ ਰਾਮ, ਪਿੰਡ ਰਾਇਪੁਰ ਡੱਬਾ (ਜਲੰਧਰ)

5. ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ, ਇਕ ਕਾਬਲੇ-ਤਾਰੀਫ਼ ਲੀਡਰ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰ-ਮਰਦ ਹਸਤੀ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਡਾਕੂ ਦੱਖ ਹੈ ਕਿ ਕਸਤੂਰਬਾ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਸੁਣ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ।

- ਕਵੀ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਜੀ, ਬਾਹੜੇ ਵਾਲ (ਬੰਗਾ)

6. ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਅਤੇ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬੇਸੁਮਾਰ ਕੌਮੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ 'ਖਾਲੀ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਮੋਤ ਦਿੱਤਾ' ਜਿਹੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸਟੇਜਾਂ ਦਾ ਸਿੰਗਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵੇਲੇ ਥਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕੁਝ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲ ਕੇ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕਮੁਠ ਰਹਿੰਦੇ, ਸਾਡੀ ਏਕਤਾ ਹੁਣ ਵਾਂਗ ਖੇਰੂ-ਖੇਰੂ ਨਾ ਹੁੰਦੀ।

- ਲੋਕ ਕਵੀ ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ ਆਲਮ

7. 24 ਅਕਤੂਬਰ 1931 ਨੂੰ ਆਕਸਫੋਰਡ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਤਾ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਸਵਰਨ ਹਿੰਦੂ, ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਦਾ ਜੀਣਾ ਹਰਾਮ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।' ਕੀ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਜ਼ਨ ਸੀ?

ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਖਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਨੇ 25 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, 'ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਮੌਤ, ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਲਈ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ।'

ਏਥੇ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੂ, ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕਮੁਠ ਹੋਏ ਪਏ ਸਨ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਹਿਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਗਾਂਧੀ ਜੀ, ਨਾ ਤਾਂ ਕਦੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦਿਆਂ 'ਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਲਿਆਉਂਦੇ।

24 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

- ਚਰਨ ਦਾਸ ਨਿਧੜਕ

8. ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਲਾਹੇਵੰਦ

ਮੁਲਕ ਦਾ ਧਿਆਨ, ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜਾ, ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਗੁਆਉਣਾ ਪਿਆ।

ਤੀਜਾ, ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਅੰਦਰਲੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇ ਜਦੋਂ ਚਾਹਿਆ, ਸਧਾਰਨ ਤੋਂ ਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਚੌਥਾ, ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਮੁਲਕ ਭਰ ਵਿਚ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਹਿੰਦੂ, ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਚਣ ਲਈ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ।

- ਡਾ: ਡੀ ਆਰ ਜਾਟਵ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

- ਡਬਲਿਊ ਐਨ ਕੁਬੇਰ

5. ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਬਾਰੇ ਮਿਲਿਆ ਜੁਲਿਆ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੋਇਆ। ਕਈ ਇਸਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦਾ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਨਾ-ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਦੇ ਓਪਰੇ ਜਿਹੇ ਨੇਤਾ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਾ: ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਰਹਿਬਰ ਹਨ।

- ਡਾ. ਏ ਐਸ ਰਾਜਾਸੇਖਰੀਆ

6. ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨਾਲ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚ ਗਈ। ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚਲੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਫੂਤ- ਫੂਤ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਬੜੇ ਮਨਮੋਹਕ ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਸੁਗੰਧਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ।

ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਰੱਤੀ ਭਰ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਦਿਖਾਵਾ ਮਾਤਰ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਡਾ: ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਨਸਾਨੀ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨਾਲ ਓਤਪ੍ਰੇਤ ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਸੀ।

- ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਲਾਲ ਸ਼ਾਸਤਰੀ

7. ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਬਾਹਮਣਵਾਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਭਰਪੂਰ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸਮਝ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮਨ ਅਤੇ ਸੋਚਣੀ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲੈਣ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ, ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ।

- ਸ਼ੰਕਰਾਨੰਦ ਸ਼ਾਸਤਰੀ

8. ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਮੌਕੇ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਦਭੁਤ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਸਨ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਂ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੱਖੀ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵੀ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਝੁਕ ਕੇ ਜਾਂ ਗਿਰ ਕੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

- ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਪੁਜਾਰੀ

9. ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ। ਪੰਤੂ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਵਿਚ ਉਹ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਈ ਰਜ਼ਾਮੰਦ ਹੋ ਗਏ।

ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਜੀ, ਅੰਬੇਦਕਰ ਤੋਂ ਮਾਤ ਖਾ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣੀ ਹੀ ਪਈ।

- ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਆਹੀਰ

10. ਗਾਂਧੀ ਜੀ, ਅੰਬੇਦਕਰ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਮੁਬਾਹਿਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਈਸ਼ਵਰ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਕੇ ਉਹ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

- ਡਾ: ਰਾਜੇਂਦਰ ਮੋਹਨ ਭਟਨਾਗਰ

(ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸੋਹਣ ਸਹਿਜਲ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ)

ਸੀ। ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੀ ਸੀਟ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ, ਜਿਹਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ, ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਪਰਚਾਰ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਫ਼ੂਤ ਨਹੀਂ। ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਅੱਠ ਸੀਟਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਨੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ।

- ਆਈ ਡੀ ਪਵਾਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ

ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਇਕ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ:-

1. ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ, ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਚਰਚਿਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਇਸਨੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਪ੍ਰੈਸ, ਦਲਿਤਾਂ ਦਾ ਰਹਿਨੁਮਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦਾ ਉਹ ਹੀ ਇਕ ਮੰਨਿਆ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਰਹਿਬਰ ਹੈ।

- ਧਾਨੰਜੇ ਕੀਰ

2. ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਪੂਰੇ

4. ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ: ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਸੀ, ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਦੁਹਰੀ ਵੋਟ ਅਣਮੌਲ ਹੱਕ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਖੌਤੀ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ।

22-7-1946 ਦੀ ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਛਪੀ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੰਤਰ- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸਦੀਵੀ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।'

22 ਸਤੰਬਰ 1953 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰੜੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ।

ਡਾ: ਅੰਬੇਦਕਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਰਹੇ ਹੀ ਨਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਝੂਠੇ ਮੁਠੇ ਬੰਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ 24 ਸਤੰਬਰ 1932

ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਹੋਣ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :

- 1) ਆਮ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪਛੜੀਆਂ - ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਅਫ਼ੂਤਾਂ) ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸੀਟਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ : ਮਦਰਾਸ - 30, ਬੰਬਈ ਤੇ ਸਿੰਧ - 15 ਪੰਜਾਬ - 8 ਬਿਹਾਰ ਤੇ ਉੜੀਸਾ - 18 ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਬੇ (ਸੈਂਟਰ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸੇਸ) - 20 ਅਸਮ - 7 ਬੰਗਾਲ - 30 ਯੂਨਾਈਟਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸੇਸ - 20 ਕੁੱਲ - 148

ਇਹ ਅੰਕੜੇ (ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਐਲਾਨੇ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਪਰਿਸ਼ਦਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

2) ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਟਾਂ ਵਾਸਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਂਝੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਅਫ਼ੂਤ ਵੋਟਰ ਇਕਹਿਰੀ ਵੋਟ ਨਾਲ, ਚਾਰ ਅਫ਼ੂਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ

ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਚੁਣਨਗੇ। ਇਹੋ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰਥਮ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ) ਚੋਣ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣਗੇ, ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਵਾਸਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋ ਸਕਣਗੇ।

3) ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਾਂਝੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਖੰਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਿਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੁਣੇ ਜਾਣਗੇ।

4) ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬ੍ਰਤਾਨਵੀ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਵਾਸਤੇ ਆਮ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਨਿਸਚਤ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਵਾਸਤੇ 18 ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

5) ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਵਾਸਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਲਈ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ (ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ) ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੰਡ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਮਾਪਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

6) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੰਡ 1 ਅਤੇ 4 ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸੀਟਾਂ- ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਪਛੜੀਆਂ - ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਅਫ਼ੂਤਾਂ) ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ

ਸਮੁਦਾਇਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਿ-ਚਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

7) ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲੋਥੀਅਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਗੇ।

8) ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (ਲੋਕਲ ਬਾਡੀ) ਲਈ ਚੋਣ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪਛੜੀਆਂ - ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਅਫ਼ੂਤਾਂ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਅਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ- ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

9) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਨੁਦਾਨ ਵਿਚੋਂ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਅਫ਼ੂਤਾਂ) ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ~ ਸਿੱਖਿਆ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਰਕਮ ਰਾਸ਼ੀ ਨਿਸਚਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਦਰਾਸ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਛੜੀਆਂ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ- ਤਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦਾ ਮਰਨ-ਵਰਤ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸੂਚਨਾ 24 ਸਤੰਬਰ, 1932 ~ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਵਾਸਤੇ ਮੰਤਰੀ ਲਾਰਡ ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਇਰਵਨ ਵਾਇਸਰਾਇ ਅਤੇ ਰੈਸਮੇ ਮੈਕਡੋਨਲਡ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। 25 ਸਤੰਬਰ, 1932 - ਪੰਡਿਤ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਾਲਵੀਆ ਅਤੇ ਤੇ ਜ ਬਹਾਦਰ ਸਪਰੂ, ਐਮ.ਆਰ. ਜੈਕਰ

ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਮੁੰਜੇ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਐਮ. ਸੀ. ਰਾਜਾ, ਐਮ. ਸ਼ਿਵਤਕਰ, ਪੀ. ਐਨ. ਰਾਜਭੋਜ, ਜੀ.ਏ. ਗਵਈ ਆਦਿ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ।

26 ਸਤੰਬਰ 1932 (ਸੋਮਵਾਰ)- ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਹੋਮ ਮੈਂਬਰ, ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ, ਸਰ ਐਚ. ਜੀ. ਹੈਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਉਂ ਇਹ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੌਰਮਿੱਟ ਆ! ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਆਫ 1935 ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ 91-93505-48100

HAPPY TRAVELS AGENCY

Harjit (Happy)
Agency Owner
HappyTravels Agency

Air Lines Ticekts Around The World
Try Us One Time, Specilized in Emergency
We Work With All Major Airlines
For: India, Pakistan, Fiji, Uk, Europe and All Over The World

Email: happytravelsusa@yahoo.com

PHONE: 209-594-8473

E-FAX: 877-623-6177

1743 GRAND CANAL BLVD
12 STOCKTON, CA 95207

California Will Save Kids' Lives at Schools by mandating the stocking of Epinephrine Auto Injectors

Sacramento- (Dr Bindra)- As per press release of Senate Republican Leader Bob Huff, the Senate Bill 1266, was signed into law on 9/15/2014 by California Governor Jerry Brown. Introduced by Sen. Bob Huff on 2/21/2014, it went through 35 steps before reaching the Governor. It will require schools to stock Epinephrine auto injectors on campus, effective-January 1, 2015. The school nurse or a well-trained volunteer teacher or staff will be able to administer this critically important medicine quickly and safely within a few minutes, if a

The press release adds, "This issue recently drew the attention of President Barack Obama, who signed federal legislation that rewards states who require stocking Epinephrine in schools, by giving them possible preferential treatment in the awarding of certain grants (HR 2094 – School Access to Emergency

Epinephrine Act). Current California law allows schools to stock epinephrine, but does not require it."

Many organizations and numerous individuals, including, Prof. Onkar S. Bindra, a Sikh educationist, testified before the various committees of the State Assembly and the Senate. He is thankful to the Sikh Sangat, his friends, and their friends, who supported the SB

student suffers from a serious anaphylactic allergy reaction during school hours, and save his/her life. "SB 1266 will help save lives by ensuring emergency medication is available at schools, especially helping students who don't know they have an allergy," Senator Huff has said.

1266 (Huff) through letters, faxes or phone calls to the Governor's office. Bindra adds that, we should continue supporting SB 1057 (Corbett) -revision of Content Standards for History-Social Science by phone (916-445-2841), fax (916-558-3160) or e-mail (governor@governor.ca.gov)

Rakesh Chander
Realtor

Rakesh Chander

Mikasa Homes & Funding
1601 S. De Anza Blvd, Suite 118
Cupertino, CA 95014

Cell: (916) 698-3808
Fax: (916) 725-5812

Mikasa Homes & Funding
DRE Lic.: 01866732

Email: mchander@comcast.net, Web: www.mikasafunding.com

FREE WiFi

Ram Gopal

Annabelle's

Pizza & Pasta Kitchen

200 "J" Street
Sacramento, CA 95814

(916) 448-6239

BIG SCREEN TV

Annabelle's

Pizza & Pasta Kitchen

PIZZA, PASTA, SPAGHETTI, BAKED MACARONI & CHEESE, SALAD BAR (16 Varieties)

Italian Buffets, Indian Foods. (Italian Buffet \$6.99)

Hall free for Jago, Birth Day & Wedding Parties.
Seven days open from 11 AM to 4 PM

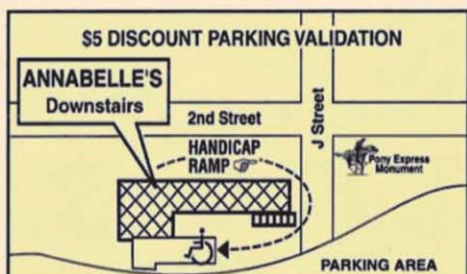

Ram Gopal

Features
All you can eat Italian Buffet

(Our Dough is Freshly Rolled Daily and Made of the Finest Ingredients)

Now Serving Beer & Wine!

Ram Gopal (916) 448-6239
200 "J" Street, Sacramento, CA 95814

Sam's Auto Repair & Services

Professional Auto Repairs & Services

BRAKE & LAMP INSPECTION

Domestic & Foreign Cars

STAR CERTIFIED TEST & REPAIR STATION

- * ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਵਿਚ ਲੱਗਭੱਗ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਹਾਂ
- * ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਵਹੀਕਲ ਦਾ ਸਮੋਗ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਪਾਸ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੋਂ "CAP CONSUMER ASSITANT PROGRAM" ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਤੁਹਾਡੀ ਵਹੀਕਲ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ \$500.00 ਤੱਕ ਸਟੇਟ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ
- * ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਵਹੀਕਲ ਰਿਟਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਟੇਟ ਤੁਹਾਨੂੰ \$1000 ਤੋਂ \$1500 ਤੱਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
- * ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- * ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ www.smogcheck.ca.gov ਤੇ ਕਲਿਕ ਕਰੋ,
- * ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੋਂ ਆਪਣੇ ਵਹੀਕਲ ਦੀ DMV ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

649 West Elkhorn Blvd, Suite B Rio Linda, CA 95673

(916) 992-9004

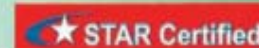

(916) 334-7664

6421 Watt Ave.

North Highlands, CA 95660

\$10.00 Off initial Smog Check
Restrictions Apply - See Store for Details

ਕਿਥੇ ਗਈ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ?

ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਰ

ਸਾਡਾ ਭਾਰਤ ਇਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਲੱਭਿਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੀ ਕਿਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਕਿਥੇ ਗਈ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ? ਕਿਥੇ ਗਏ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਮੂਲ ਮੰਤਰ? ਕਿਥੇ ਗਏ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਸਟੇਜਾਂ ਤੇ ਖੜਕੇ ਪਾਣੀ ਪੀ ਪੀ ਕੇ ਕਸਮਾਂ ਖਾਦੇ ਸਨ? ਕੀ ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਦੇਸ਼ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਚਲਦੀ ਬੱਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਾਰ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਮੁੱਚੇ ਹੱਸਦੇ ਖੇਡਦੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਝੰਡੇ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ। ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਵਿਦਿਆਥੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸੜਕ ਤੋਂ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਨਿਕਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। 16 ਦਸੰਬਰ 2012 ਨੂੰ ਚਲਦੀ ਬੱਸ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਸ ਘਿਨੌਣੇ ਕਾਰਨਾਮੇ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਤੱਕ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤੀਆਂ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਹਿਮੇ ਸਹਿਮੇ ਜਿਹੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਅੱਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕ ਬੇਖੋਫ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜ ਮਸਤੀ ਕਰਦੇ ਘੁੰਮਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਅੱਜ ਇਸ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਡਰ ਦਾ ਮਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਅਫਸੋਸ ਜਿਤਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਅਫਸੋਸ ਭਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਅਫਸੋਸ ਦਾ ਦਰਦ ਘੱਟ ਅਤੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਣ ਦਾ ਧੂੰਆਂ ਜਿਆਦਾ ਉਠਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਸਿਖਿਆ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁਟਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਈਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਬਲਾਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਰੱਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਜਾਨਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜੁਲਮ ਸਹਿਣ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਘਨੌਣੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰੀ ਘੁੱਟ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਲੜਕੀਆਂ ਬੌਤਾ ਬਹੁਤ ਹੌਸਲਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਿਖਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਾਇਤ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਦਰਜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਜੋਰ ਪੈਣ ਤੇ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੁਝ ਕੁ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਾਇਤ ਸ਼ਿਕਾਰਸ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਜੋਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਲਿਖੀ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਹ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਹ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ। ਉਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅੜਚਣ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਘਾਟਾਂ ਛੱਡ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੇ ਤੇ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 36,9 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਉਪਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਇਹ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਿਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੇਗਾ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਿਲਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਇੰਦਰਾ ਜੈ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ 2013 ਵਿਚ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੇ ਜਿਆਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਉਪਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਘਨੌਣੀਆਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕੁ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ? ਇਸ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ। ਅੱਜ ਇਸ ਦਰਦ ਭਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰੋਗਣੇ ਤੱਕ ਖੜੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਈ? ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਪੱਥਰ ਦੇ ਸੀ? ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਜੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਮਸ਼ੂਮ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆਂ?

ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਫੋਟੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਏਹੋ ਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪਏ ਹਨ। ਫੋਟੇ ਫੋਟੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਕਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸੱਭ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਉਪਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹੁੰਚਦੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਗਵਾਹ ਵੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਮੁਦੱਈ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਪਣੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਣ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦੇ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਏਹੋ ਜਿਹੇ ਕੇਸ ਫਿਰ ਨਰਮ ਪੈਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਸਾਹ-ਸੱਤ ਹੀ ਕੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਉਹੀ ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਾਨੋਂ ਸ਼ੌਂਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਦੇਖ ਕੇ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਆਦਮੀ ਦੰਗ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਯੁਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਜਗਾ ਪੁਰਾਣੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕੰਮ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੀ ਅੱਜ ਦਾ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ? ਕੀ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਲੜਕੀ ਬਦਚਲਣ ਕਹਿਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ? ਕੀ ਲੜਕੀਆਂ ਵਿਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਸ ਲਈ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਲੜਕੀਆਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਜਾਦੀ ਨਾਲ ਘੁੰਮ ਫਿਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਪੜੇ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਪਰ ਕੁਝ ਕੁ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵੀ ਇਸ ਜੁਲਮ ਦੀਆਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਇਸ ਡਰ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜੁਲਮਾਂ ਵਾਰੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਹੀ ਕਸੂਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣਗੇ, ਸਾਡੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਵੀ ਜਾਂ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਹਿਣਸੀਲਤਾ ਸਿਖਾਉਣ

ਮਾਰਚ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਸਟੇਜ ਤੇ ਖੜਕੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦਿਨ ਪਰ ਦਿਨ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਫ ਸਾਫ ਬਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਲ 2010-2012 ਵਿਚ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀਆਂ ਅਪਰਾਧ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਊਰੋ' ਵਲੋਂ ਅੰਕੜੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ 2010 ਵਿਚ ਸਿਰਫ 29,7 ਫੀਸਦੀ ਹੀ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਸੀ ਇਹੀ ਸੰਖਿਆ ਸੰਨ 2012 ਵਿਚ ਘੱਟ ਕੇ 24,2 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਨ 2010 ਵਿਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜ ਛਾੜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ 52,8 ਫੀਸਦੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਸੰਨ 2012 ਵਿਚ

16 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚਲਦੀ, ਸਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਬੱਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਉਹਨਾਂ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਲੜਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਘਨੌਣਾ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਸਮੁੱਚਾ ਦੇਸ਼ ਸਿਰ ਝੁਕਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਘਨੌਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਰ ਨੀਵਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀ ਪੀੜਤ ਉਹ ਲੜਕੀ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀ ਬੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹ ਲੜਕੀ ਕਿੰਨੀ ਦੁਖੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਕ ਹਫਤੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਲੜਕੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਗਈ ਆਪਣੀ ਇਕ ਦਰਦ ਭਰੀ ਕਹਾਣੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ

ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਇਮ ਹਨ ਪਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕੀਤੀ ਦੀ ਚਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਕੰਮ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਉਠਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਫਿਰ ਆਦਮੀ ਖੋਫ ਵਿਚ ਜਿਊਂਦਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅੰਦਰ ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਛਾਤੀ ਤਾਣ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਣਾ ਆਪਣਾ ਇਕ ਸ਼ੌਂਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਹੌਲ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ ਹੋਰ ਵੱਧਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਵਰਗੇ ਘਨੌਣੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ।

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ARMAAN MUSIC PRODUCTION STUDIO

ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ ਸਟਾਕਟਨ ਵਿਚ

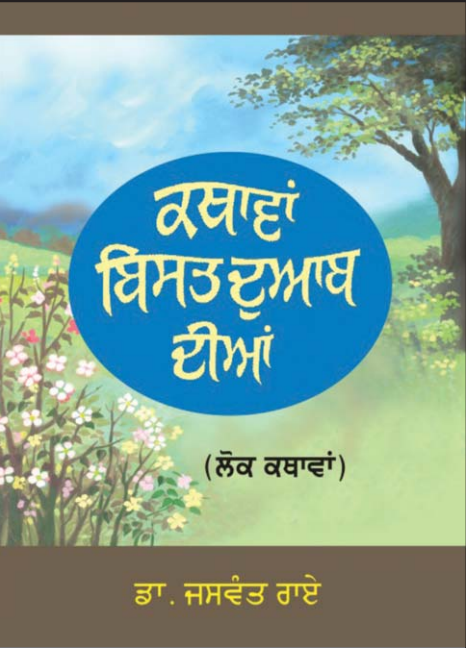
ਹੁਣ ਇੰਡੀਆ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੀ ਡੀ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ AMP, Studio ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੂਰੇ ਹੈ ਹਾਈਟੈਕ Equipment ਅਸੀਂ PROTOOL, LOGIC ਤੇ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

209-242-3642 Email:- **NEWZINDGI@GMAIL.COM**

ਕਥਾਵਾਂ ਬਿਸਤ ਦੁਆਬ ਦੀਆਂ

ਕਰਦਿਆਂ ਬੜੇ ਕੌੜੇ ਮਿੱਠੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਿਆ। ਅਨਪੜ੍ਹ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਕਲਾ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸਲੀਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਸਲੀਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਅਸਲੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਪਦੀਆਂ। ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ, ਲਿੰਗ, ਦਿਲਚਸਪੀ, ਬਰਾਦਰੀ ਦਾ ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਰੁਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਲੋਕ ਕਥਾ ਸੁਣਾਉ ਧੋਬੀ ਪਟਕੇ ਵਾਂਗ ਮੋੜਾ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੱਥ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਿਹਨ ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਰਗਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸੋਗ ਸਮੇਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਿਆਣਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕ ਕਥਾ ਰਾਹੀਂ ਧਰਵਾਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਤੁੱਛ ਜਾਪਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੱਲਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਮਨ ਦਾ ਗਵਾਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਹਲਕਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਘਰ ਘਰ ਮੰਜੇ ਮੋਲਣ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀਆਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰੋਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਨਾਂ ਤੇ ਮਣਾਂ ਮੂੰਹੀ ਭਾਰ ਚੁੱਕੀ ਖਲੋਤੇ ਹਾਂ। ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਘਟੀਆਂ ਹਨ। ਮਸ਼ੀਨੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਮਸ਼ੀਨ ਬਣਿਆ ਬੰਦਾ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਦਾਇਰੇ ਅਲੋਪ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕਾਈਆਂ ਨਵਿਆਂ ਦਾਇਰਿਆਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਸਾਰਥਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਟੀ. ਵੀ., ਇੰਟਰਨੈਟ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਮੁਹਾਂਦਰੇ ਬਦਲੇ ਹਨ। ਜੇ ਇੰਝ ਵੀ ਕਹਿ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਲੋਕ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਦੁਆਬੇ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਰੂਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਪਰ ਭੂਗੋਲਿਕਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ, ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਝ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੁਆਬੇ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਇਕ ਖਾਸ ਖਿੱਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨੀਆਂ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਲੋਕ ਕਥਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਕ ਅਲੱਗ ਕਥਾ ਸੰਸਾਰ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਇਕ ਖਾਸ ਧਰਮ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਤਬਕਾ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਖਾਸ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਕਥਾਨਕ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ 'ਨਾਇਕ' ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦੁਆਬੇ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਆਧਾਰ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਲੋਕ ਕਥਾ ਇਸ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਉਲੰਘਦੀ। ਜੇਕਰ ਦੁਆਬੇ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋਕ ਕਥਾ ਕਿਸ ਹੋਰ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਤੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਰਸਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਤਾਂ ਕਿੱਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖਰਾਪਣ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਔਰਤ, ਮਰਦ, ਬੱਚੇ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹੜਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੌਕਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਮੇਲੇ, ਤਿੱਬ-ਤਿਉਹਾਰ, ਲੋਕ-ਖੇਡਾਂ, ਵਿਆਹ, ਮਰਗਤ, ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨੋਦਸ਼ਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਚਨਾ ਰੂਪਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਇਰੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਬਣਦੇ ਟੁੱਟਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ 'ਲੋਕ' ਇਕ ਜੀਵੰਤ ਧਾਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਲੋਕਧਾਰਾ' ਦਾ ਹਰ ਦਾਇਰਾ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰੂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੀ ਚਾਲੇ ਤੁਰਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਨੁਭਵ ਸਰਬ-ਸਧਾਰਨ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਦਲਦੇ ਜੀਵਨ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਸਮਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਆਬੇ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗਤ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕ ਬਿਰਤਾਂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਸਮੇਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਗੁੱਝੇ ਰਹੱਸਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਕਈ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਰਾਤਲ ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਵਸਤਾਂ, ਪਾਤਰ, ਸਥਿਤੀਆਂ, ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਾਤਾ

ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਲਾਭ-ਹਾਣ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਹੱਥਲੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੁਆਬੇ 'ਚੋਂ ਹੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ. ਦੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੋਕ ਕਥਾ 'ਚਾਰ ਕੀਮਤੀ ਗੱਲਾਂ' ਅਤੇ ਲੋਕ ਕਥਾ 'ਨਿੰਦਕ' ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਸਾਹਰੀ ਦੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਤੋਂ ਸੁਣੀਆਂ, ਜਿਹੜਾ ਵਾਣ ਵੱਟਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਕਾਫੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੁਆਬਾ ਵੱਟਿਆ ਮੂੰਜ ਦਾ ਵਾਣ ਕਮਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। 'ਚਾਰ ਕੀਮਤੀ ਗੱਲਾਂ' ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਚਾਰ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਲੋਕ ਵਿਹਾਰਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਬੜੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ, ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੰਗਢੇਸੀਆਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਡੋਗਰ ਕੋਲੋਂ ਜਦ ਮੈਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਨ ਗਿਆ ਤਾਂ ਭਰ ਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦਾ ਖੋਖਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਜੋਟੀਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਆ ਕੇ ਬੈਠਦਾ ਸੀ, ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਦੋ-ਚਾਈ ਘੰਟੇ ਇੰਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਕੱਪੜੇ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਗਹਿ-ਗੱਚ ਹੋ ਗਏ। ਮੇਰੇ ਇੰਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਮੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੋਗਰ ਆਪਣੇ ਜੋਟੀਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਬਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਆ ਗਿਆ। ਸਾਈਕਲ ਮਕੈਨਿਕ ਨੇ ਚਾਹ ਪਿਆਈ ਅਤੇ ਡੋਗਰ ਨੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪਏ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਉਲੰਦਣਾ ਪਲੰਦਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਸਿਕੰਦਰ ਤੇ ਪੋਰਸ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਬਾਰੇ ਲੰਬੀਆਂ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਲੋਕ ਮਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਰਮੇ ਪੋਰਸ ਦੀ ਬਰਾਦਰੀ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾਇਲੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਦੀ ਜਗਿਆਸੂ ਤੀਬਰਤਾ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਕਥਾ 'ਚ ਭੈਣ ਭਰਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ ਤਾਂ ਡੋਗਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਕੋਏ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ। ਵਿਦਾ ਹੁੰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਦ ਮੈਂ ਡੋਗਰ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਅਸਲ ਨਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖਿੜ-ਖਿੜਾ ਕੇ ਇੰਝ ਕਿਹਾ:

ਪਿਤਾ ਜੀ ਮਾਸਟਰ ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਹੈ,
ਰੋਸ਼ਨ ਮੇਰਾ ਨਾਮ।
ਰੋਸ਼ਨ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ
ਡੋਗਰ ਕਹਿੰਦੇ ਆਮ।

ਕਾਕਾ ਮੈਨੂੰ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਡੋਗਰ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਦਾ। ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਾਬਲ ਚੰਦ ਮਿਸਤਰੀ ਜਿਹੜਾ 94 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵੀ ਰੰਬੇ, ਦਾਤੀਆਂ, ਕਹੀਆਂ ਲੋਹਾ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਪਾਸੋਂ ਮੈਂ ਪਦਰਾਂ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣੀਆਂ। ਕਾਬਲ ਚੰਦ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਮਿਸਤਰੀ ਜਿਉ ਜਾਗਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹੀ ਦੋਸਤੀ ਨਿਭੀ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਹਫਤਾ ਦਸ ਦਿਨ ਕਾਬਲ ਚੰਦ ਕੋਲ ਨਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦਾ। ਅਸੀਂ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਬੈਠ ਕੇ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੰਗ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਰੱਖਦੇ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਯੇ ਸੱਚ ਕਿ ਵੇ ਸੱਚ, ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਭੁਬਦਾ, ਅਮਲ, ਵੱਡਾ ਮੰਗਤਾ, ਔਲਾਦ, ਘਰ ਦੀ ਇੰਜ਼ਰ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਕਾਬਲ ਚੰਦ ਮਿਸਤਰੀ ਦੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਬਲ ਚੰਦ ਨੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ। ਕੀਤੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਪਿਓ-ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਕਬੀਲ ਦਾਰੀ ਹੀ ਨਜ਼ਿਠਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਾਬਲ ਚੰਦ ਮਿਸਤਰੀ ਦੇ ਭਰਾਤਾ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਜੋ ਪਿੰਡ ਕਾਹਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਨੇ ਚੋਰੀ, ਰੱਬ ਦੇ ਦੂਤ, ਕੁੜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਉਸਤਾਦ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਹਰੀ ਦਾਸ ਪਿੰਡ ਬਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਤੇ ਸੰਨਿਆਸੀ, ਜਿਦਬਾਜ਼ੀ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਤੇ ਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬਿਕਰਮ ਬੇਤਾਲ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਮਾਸਟਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਪੰਡੋਰੀ ਕੱਦ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਜੋ ਕਰਦਾ ਵਧੀਆ ਕਰਦਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਵੈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬੀਤ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੋਟ ਮੇਰੂ ਦਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ। ਇਸੇ ਪਿੰਡ ਮੇਰੀ ਧਰਮ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਨਵੀਂ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲੋਂ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਲੋਕ ਧਾਰਾ ਦਾ ਅਮੂਲ ਸੋਮਾ ਲਗਾਤਾਰ ਢਾਈ-ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲੋਕਧਾਰਕ ਸਮੱਗਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰੀ ਗਿਆ। ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਮਸਤੀ 'ਚ ਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤੇ ਕਦੇ ਲੋਕ ਕਥਾ ਸੁਣਾਉਣ। ਇਸ ਪਾਸੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਪਦਰਾਂ ਦਿਨ ਲੱਗ ਗਏ। ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਦਕੇ ਜਾਵਾਂ ਬਿਚਲੀ ਦੇ, ਅਸਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ, ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਨੂੰ ਸੱਟ, ਰਾਜਾ ਬਲ ਤੇ ਸੋਹਬਤ ਦਾ ਅਸਰ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਰਗਾ ਹੀ ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿੰਡ ਕਾਹਰੀ ਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਦਾ ਰਾਜ, ਔਰਤਾਂ ਸੌਣ ਲੱਗੀਆਂ ਮੂੰਹ ਕਿਉਂ ਵੱਕਦੀਆਂ, ਲਫ਼ਮਣ ਜਤੀ ਮਿੱਥਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਪਿੰਡ ਰਾਜਪੁਰ ਭਾਈਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਤਸੰਗ ਘਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੇਵਕ ਤੇ ਗੁਰੂ, ਅਦੁੱਤੀ ਮੰਤਰ, ਬੀਰਬਲ ਦੀ ਹਾਰ, ਗਰਜ਼, ਅਕਬਰ ਤੇ ਬੀਰਬਲ ਅਤੇ ਹਵਾ ਸਰਨਾ ਦੰਦ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਪਿੰਡ ਨਸਰਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਮੈਨੂੰ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਜੰਝ ਘਰ ਬਿਠਾ ਗਿਆ ਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਕਈ ਚਿਰ ਆਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਬੈਠਾ ਬੈਠਾ ਅੱਕ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਅੱਧੇ ਪੌਣੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋਰ ਆ ਗਏ। ਆ ਕੇ

ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ਬਖਸ਼ੀ ਵੀ ਔਂਦਾ ਪਿਆ। ਅੱਗ ਪੌਂਦਾ ਸੀ ਚਿਲਮ 'ਚ ਹਾਲੇ। ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਨੂੰ ਬਜਾਈ ਬਾਂਸਰੀ, ਵਰ ਆਖਰ ਸਰਾਪ, ਹਨੂਮਾਨ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਤੇ ਮਛੰਦਰ ਨਾਥ, ਗੁੱਗਾ ਤੇ ਸਿਲੀਅਰ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਮਰਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਿਚ ਹੀ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਕੋਲ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਖਾਸ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਸੇਰ ਨੂੰ ਸਵਾ ਸੇਰ ਲੋਕ ਕਥਾ ਨੰਜੇ ਪਿੰਡ ਮਲਕੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਸੁਣਾਈ। ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਪਾਸੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਸੱਪ ਅਤੇ ਆਦਰ ਸੁਣੀਆਂ। ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਾਹਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਮੱਥੇ ਚੰਨ ਚੀਚੀ ਤਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਫੁੱਲਾਂ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਮੀਤੋ ਲੜੋਈ ਮੀਤੋ ਲੜੋਈ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਮੱਕੀ ਦਾ ਦਾਦਾ ਦੰਦ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ। ਦਾਨ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਰੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੱਤਿਆ ਦੇਵੀ ਸਾਹਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਗੁਜਰੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਸੱਤਿਆ ਦੇਵੀ ਨੇ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਕਸਬੇ ਜੋਜੋ ਦੀਆਂ ਨੀਵਾਣਾਂ ਤੇ ਵਸੇ ਪਿੰਡ ਚੰਦੇਲੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਦਾਦੀ ਤੋਂ ਸੁਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਪੱਥਰ ਤੇ ਲਕੀਰ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਇਕ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਇਕ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦਿਆਂ ਜਦ ਉਚੀ ਨੀਵੀਂ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਚੋਅ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਆਈ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਹੀ ਬਾਤ ਪਾਉ ਹੈ। ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਤੋਂ ਉਤਰ ਵਾਲਾ ਪਾਸਾ ਸ਼ਿਵਾਲਕ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੋਦ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਿਸਰਿਆ ਹੈ। ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਾ ਹੋਰ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਉਚਾ ਨੀਵਾਂ ਹੋਣਾ ਵਾਜਬ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਅ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹੀ 93 ਚੋਅ (ਬਰਸਾਤੀ ਨਦੀਆਂ) ਵੱਗਦੇ ਹਨ। ਪੰਜ ਫੁੱਲਾਂ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਆਕਾਰ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਫੁੱਲਾਂ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਜ਼ਿਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਔਖੇ ਪੈਡਿਆਂ ਦਾ ਸਫਰ ਸਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਉਜਾਗਰ ਰਾਮ ਸਾਹਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਮਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼, ਆਗਲਾ ਦਿਮਾਗ, ਤਪੱਸਵੀ ਗੋਤਮ, ਕੇਬਲ ਰਾਮ ਲੈਕਚਰਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਨੇ ਸੱਚ ਦੀ ਓਟ, ਗਿਆਨ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ ਬਸੀ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਵਜ਼ੀਰ ਦੀ ਲੜਕੀ, ਖੁਸ਼ੀਆ ਰਾਮ ਅਸਲਪੁਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਮਿੱਥ ਕਥਾ ਕਰਮ ਵੱਡਾ ਕਿ ਧਰਮ, ਮਦਨ ਲਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸਾਹਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਲੱਭੂ-ਗੁਆਚੂ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਕੋਟ ਮੇਰੂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਦਰਦੀ ਰਾਜਾ, ਪਾਰਸ, ਪਰਸੂ ਪਰਸਾ ਪਰਸ ਰਾਮ, ਪ੍ਰਿੰ. ਚਮਨ ਲਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਅਸਲੀ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ, ਜਾਦੂ ਦਾ ਕਮਾਲ, ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਸਾਹਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਰਾਣੀ ਅਣਬੋਲਿਆ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਜਿੰਨੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਤਾਂ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਵਾਂਗ ਬੋਹਲ 'ਚੋਂ ਇਕ ਪਰਾਗ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮੰਨ ਲਈਏ ਤਾਂ ਮਾਝੇ ਦੇ ਉਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਬੇਤੁਕੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਾਝੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਹਾਂ, ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀਆਂ ਖਾਸੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਹਨ, ਉਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਕੂਚ ਕਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੜ੍ਹੋ ਲਿਖੋ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵੀ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਲੋਕਧਾਰਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹੋ-ਲਿਖੋ ਅਨਪੜ੍ਹਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹਾਂ।

ਜਿਹਨਾਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ 'ਕਥਾਵਾਂ ਬਿਸਤ ਦੁਆਬ ਦੀਆਂ' ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਈ ਗਈ ਚੇਟਕ ਤਹਿਤ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਬਾ-ਦਸਤੂਰ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਭਾਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਅਤੇ 'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਅਮਰੀਕਾ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ, ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਸੰਗ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਚੰਬਰ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਅਖਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਖਾਂ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

'ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਬਿਸਤ ਦੁਆਬ ਦੀਆਂ' ਕਥਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਦੇ ਪਰਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਛਪ ਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਪਹੁੰਚਣਾ ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਦੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

- ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ (ਡਾ.)

ਭੂਮਿਕਾ
ਲੋਕਧਾਰਾ ਦਾ ਖੇਤਰ ਬੜਾ ਵਸੀਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਵੰਨਗੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉਤਮ ਵੰਨਗੀ ਹੈ 'ਲੋਕ ਕਥਾ'। ਲੋਕ ਕਥਾ ਦੀ ਉਮਰ ਮਨੁੱਖ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਲੰਮੇਰੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਸਾਮੀ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਭਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇ ਅੰਸ਼ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਲੋਕ ਮਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਮਾਨਵੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਨਵੀ ਪਾਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਰੂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਦਿਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਲੋਕ ਰੂਤੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਗੋਂ ਇਹ ਦਲੇਰੀ, ਅੰਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ, ਚਰਿੱਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਕੁਝ ਕਰ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੀ ਤਤਪ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਯਥਾਰਥ ਨੂੰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਬਦਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਤੱਥ ਭਾਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪਸੂ, ਪੰਛੀ, ਜੰਗਲ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮਰਦ ਔਰਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਕਥਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਿੱਥ ਕਥਾ, ਦੰਦ ਕਥਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ। ਹੱਥਲੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸੇ ਵੰਡ ਤਹਿਤ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਬਿਸਤ ਦੁਆਬ ਦੇ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਤਲੁਜ ਅਤੇ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਇਲਾਕਾ ਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁਆਬ ਨਾਲ ਲੱਗਾ ਬਿਸਤ ਸਬਦ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ 'ਬ' ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ ਦੇ 'ਸ' ਤੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਉਗਲਾਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਗਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਪੰਜ ਦੁਆਬਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਬਤ-ਸਬੂਤ ਇਕ ਦੁਆਬਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਿਸਤ ਦੁਆਬ ਦੀ ਥਾਂ ਦੁਆਬਾ ਕਰਕੇ ਜਿਆਦਾ ਉਭਰਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਵੀ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਥਾਹ ਖਜ਼ਾਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਅਮੁੱਲ ਲੋਕਧਾਰਕ ਸੋਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਸਾਂਝਣ ਦੀ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਸੁਭਾਅ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਫਿਰ ਜਾਗਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਆਰ. ਸੀ. ਟੈਪਲ ਇਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਫਲੋਰਾ ਏ. ਸਟੀਲ, ਅੱਸਬੋਰਨ ਅਤੇ ਸਨਰਟਨ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ। ਲੋਕ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸਮਝਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਭੇਦ ਛੁਪਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਚਲੇ ਇਸੇ ਪੰਜ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ ਨੇ 465 ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਪੋਠੋਹਾਰ ਵਿਚ, ਮਾਲਵੇ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 305 ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ, ਮਾਲਵੇ ਵਿਚ ਹੀ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ ਅਤੇ ਮਾਝੇ ਵਿਚ ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਦੁਆਬੇ ਵਿਚ ਡਾ. ਰਮਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਅਰਜ ਅਤੇ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਤੇ ਨਿੱਠ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦੋ ਅੱਕਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਪੌਣੇ ਦੋ ਸੌ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਇਲ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਹੈਡ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਰਜਿਸਟਰ ਤੇ ਝਰੀਟਿਆ।

ਦੁਆਬੇ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ

ਪ੍ਰੋ: ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਰਜਿ: ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਵੱਲੋਂ

ਪ੍ਰੋ: ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

**36ਵਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੇਲਾ ਮਿਤੀ 4 ਅਤੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ
647, SPARTAN WAY LATHROP, CA 95330
ਲੈਬਰੇਪ ਹਾਈ ਸਕੂਲ "ਸਿਟੀ ਲੈਬਰੇਪ" ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ**

ਸਿਦਾਦਿਲ
ਸ. ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੱਸੋਵਾਲ

ਰਾਜ ਭਨੋਟ ਮੁੱਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਭਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਸਰੋਤਾ ਦਲਵਿੰਦਰ ਧੂਤ ਸੰਤੋਖ ਜੱਜ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਟਿਵਾਣਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੈਦੋਕੇ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਮਿਦੀ ਲੋਡਾਈ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਗੌਰੀ ਟੁੱਟ ਬਰਦਰਜ਼ ਗਿੱਲ ਨਿੱਤਰ ਬਰਦਰਜ਼ ਲੱਖਾ ਦਿਵਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੀ ਮਾਨ

ਰੋਹਿਤ ਬਰਮਾ ਤਜਿੰਦਰ ਗੋਰਾਇਆ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਟੋਨੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਰਬਨ ਬਰਮਾ ਨਨੂੰ ਸਰੋਤਾ ਦਿਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਬਿੱਲਾ) ਸੈਮ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿਬਨ ਰੀਨੋ

ਫਰੀ ਐਂਟਰੀ **ਫਰੀ ਪਾਰਕਿੰਗ**

ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਫਰੀ ਪਾਰਕਿੰਗ

ACCUTRAC CAPITAL

Serving the Trucking Industry with:

- Invoice Factoring
- Fuel Cards
- Truck Permits

Amer A.D. Sandhu
Managing Director
866-531-2615 ext 220
AccutracCapital.com

ਮੇਲੇ ਦੇ ਗਰੈਂਡ ਸਪਾਂਸਰ, ਗਿੱਲ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ. ਦਰੱਕ ਰਿਪੇਅਰ ਐਂਡ ਵਾਸ਼

ਨਵੀਂ ਲੁਕੇਸ਼ਨ ਮੈਪਸ ਖੋਲ੍ਹੀ ਹੈ
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ
661-203-0433

SIDHU CHIROPRACTIC HEALTHCARE

708-E, YOSEMITE AVE MANTECA, CA 95336
209-824-3100 fax : 209-824-6800

DR. SANDY K. SIDHU
CHIROPRACTIC PHYSICIAN

- > ਬੇਕ ਦਰਦ, ਨੈੱਕ ਦਰਦ, ਕੋਈ ਮਸਲ ਦਰਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ
- > ਡਾ. ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ
- > ਅਸੀਂ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦਾ ਡਰੱਗ ਟੈਸਟ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ "ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੱਸੋਵਾਲ" ਜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੇਲਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਲੋੜ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੇਲੇ ਲਈ 4 ਅਤੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖਣੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਵੋਗੇ।

Statge Host
by
JASWANT SAAD

4 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ੁਨੀਵਾਰ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕਵੀਸ਼ਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਾਹੋਕੇ ਦਾ ਜੱਥੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ, ਹਾਕੀ, ਵਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ, ਗੱਤਕਾ, ਰੱਸਾ ਕਸੀ, ਰੈਸਲਿੰਗ, ਕਬੱਡੀ, ਸ਼ੋਅ ਮੈਚ ਅੰਡਰ 21 ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੇਮਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

5 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ

ਢਾਡੀ ਜੱਥਾ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਨਾਭੇ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ ਗਿੱਧਾ, ਭੰਗੜਾ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 3 ਵਜੇ ਤੋਂ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਿੰਗਰ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ।

ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਿੰਗਰ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ

ਜਤਿੰਦਰ ਦੱਤ

ਅਮਰਜੀਤ ਲਾਲੀ

ਪੁਨਮ

ਸੁੱਖੀ

ਜੀਤੰਦਰ ਗਿੱਲ

ਚੰਦਰ

ਬੀਨਾ ਸਾਗਰ

ਤਰਸੋਮ ਅਟਵਾਲ

ਮੰਗਜੀਤ ਸਿੰਘ

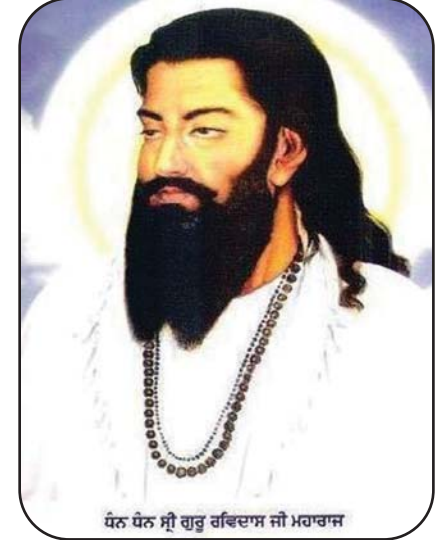
ਸਤਵਿੰਦਰ ਸੱਤੀ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੈਦੋਕੇ 209-271-5212 ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ 209-242-1356
ਰਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੌਰੀ 661-978-0183 ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲਾ 510-734-2185

ਤੋਹੀ ਮੋਹੀ ਮੋਹੀ ਤੋਹੀ ਅੰਤਰੁ ਕੈਸਾ॥ ਕਨਕ ਕਟਿਕ ਜਲ ਤਰੰਗ ਜੈਸਾ॥
ਸਾਧਨ ਮੇਂ ਰਵਿਦਾਸ ਸੰਤ ਹੈ ਸੁਖ ਰਿਸ਼ੀ ਸੇ ਮਾਨਿਆ॥ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਦੁਈ ਦੀਨ ਬਨੇ ਹੈ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਨਿਆ॥

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰਿਓ ਲਿੰਡਾ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ)

6221- 16th Street, Rio Linda CA 95673

Ph: 916-796-5003

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ 23ਵਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ 2014

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ! ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ !!

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੁਭਾਸ਼ ਬੰਗਾ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨੇ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਫਲਾ ਕਰੋ ਜੀ।

5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨਕਾਰ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਕਥਾ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ (916-410-9564) ਜਾਂ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ (916-274-9278)

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਆਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ

3 ਅਕਤੂਬਰ 2014, ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ

5 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਫਲੂ ਸ਼ਾਟ ਫਰੀ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ

ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ

4 ਅਕਤੂਬਰ 2014 ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਮਾਂ 10:00 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਚੇਅਰਮੈਨ
ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੰਗਾ

ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ
ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਰਕ

ਪ੍ਰਧਾਨ
ਜੋਗਿੰਦਰ ਚੰਬਰ

ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸਤਨਾਮ ਮੰਢਾਲੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਰੱਲੂ

ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ
ਜੀਵਨ ਰੱਤੂ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸੂਦ

ਆਫਿਸ ਸੈਕਟਰੀ
ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬੱਧਣ

ਖਜਾਨਚੀ
ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੱਲ

ਸਹਾਇਕ ਖਜਾਨਚੀ
ਇੰਦਰਜੀਤ ਪਡਵੱਡਾ
ਮਨਜੀਤ ਭਾਰਦਵਾਜ

ਪੀ. ਆਰ. ਓ. ਮੀਡੀਆ
ਜਸਵੰਤ ਸ਼ੀਮਾਰ

ਮੇਨਟੀਨੈਂਸ
ਕਰਨੈਲ ਵਿਰਕ, ਮਨਜੀਤ ਪਾਲ

ਰਸੋਈ ਮੈਨੇਜਰ
ਮੋਹਿੰਦਰ ਧਾਮੀ, ਚਮਨ ਲਾਲ

Raja SWEETS & CATERING

AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS

Raja Items Serving

- ALL KINDS OF SWEETS
- SNACKS
- CHAAT STALL
- NORTH INDIAN CUISINE
- FLUDA KULFI STALL
- ON SITE TANDOOR

Raja Catering Service

- WEDDING CEREMONIES
- RECEPTIONS
- BIRTHDAY PARTIES
- RELIGIOUS GATHERINGS
- CORPORATE EVENTS
- PICNICS / BAR-B-QUE

Raja Additional Service

- WARMERS
- CHAFFING DISHES
- CHINA & SILVERWARE
- LINEN RENTAL
- WAITERS
- BARTENDERS

Contact us

Raja Sweets & Catering

Work (510)489-9100 • Cell (510)715-1619

msbains@rajasweets.com • www.rajasweets.com

www.facebook.com/rajasweetsandcatering

www.twitter.com/RAJASWEETS

Kash FABRICS

ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿਰੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ

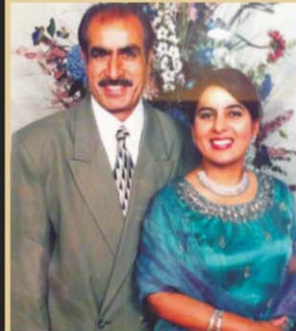
ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ, ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਵੀਡੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

BRIDAL BOUTIQUE JEWELRY

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਗਾ ਅਤੇ ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਗਾ

KASH FABRICS ONE STOP SHOPPING CENTER

29576 Mission Blvd, Hayward, CA 94544
Visit us on the Web at www.kashfabrics.com

Phone: 510-538-1138

INDIA MARKET

SWEETS & SPICES

ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੇਸਰੀ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

Chaat Plate Only for **\$2.99**

Chaat Papdi. Samosa
Chaat. Pani Puri. Dahi
Vada. Bhel Puri Chaat

Music, Fabric, Artificial
Jewelry, Sweets, Fresh
Vegetables & more

ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਤੇ ਇੰਡੀਆ ਮਾਰਕੀਟ ਵੱਲੋਂ 'ਫਰੀ ਚਾਟ ਦੀ ਸਟਾਲ' ਲਗਾਈ ਗਈ

We have the largest collection for
Indian, Fijian & Pakistani Grocery

The Threading queen
threading & HEENA TATTOOS

We accept EBT cards

Call for appointment

(916) 297-0150, (916) 316-8199

Eyebrow Threading &
Henna Tattoo (each hand)
Only for \$ 5.00

(Regular \$ 8.00)
Walk In Welcome
Mon-Sat 10am to 7 pm

1265 Pleasant Grove Blvd. # 100 Roseville, CA 95747 **916-786-7666**

5203 Elkhorn Blvd. Sacramento, CA 95842 **916-338-5511**

INDIA BAZAAR

Jai Ram Gaught

Harjit Gaught (Happy)

Indian, Pakistani & Fijian Groceries

We are open 7 DAYS A WEEK TIME : 9:00 A.M. TO 8:30 P.M.

WE ACCEPT FOOD STAMPS

RENT DVDS & BUY CLOTHES ENJOY YOUR DAY WITH HOPES
EVERY SATURDAY & SUNDAY SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES

Call to Happy- Cell : (209) 594-8473 Ph: (209) 478-0285 Fax : (209) 477-3206

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

Email: indiabazaar08@yahoo.com

1304-E HAMMER LANE, Suite 12, STOCKTON CA, 95210